

BENDROSIOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS

Taisyklės Nr. 1302.01

Galioja nuo 2025-10-01

AAS "BTA Baltic Insurance Company" filialas Lietuvoje, Laisvės pr. 10, 04215 Vilnius, Lietuva. Tel.: +370 5 2600 600, tinklapis bta.lt, el.paštas: bta@bta.lt

BTA filialas Lietuvoje ir Draudėjai sudaro Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sutartis šių taisyklių pagrindu.

TURINYS

BENDROSIOŠ DRAUDIMO SĄVOKOS IR SĄLYGOS	2
1. DRAUDIMO SUTARTIES SĄVOKOS	2
2. DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMAS	4
3. DRAUDĖJO PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ	4
4. DRAUDIMO ĮMOKA IR MOKĖJIMO TVARKA	4
5. DRAUDIMO SUTARČIŲ SUDARYMAS NUOTOLINIO RYŠIO PRIEMONĖMIS IR GALINIAIS TELEKOMUNIKACIJŲ ĮRENGINIAIS	5
6. DRAUDIMO SUTARTIES PASIBAIGIMAS IR PAKĖITIMAS	5
7. BENDROSIOŠ IŠLYGOS	5
8. DRAUDĖJO PAREIGOS, ATSTITIKUS APDRAUSTAI RIZIKAI	6
9. DRAUDIMO IŠMOKA	7
10. SKUNDŲ NAGRINĖJIMO IR GINČŲ SPRENDIMO TVARKA	7
11. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS	8
12. SUBROGACIJA IR REGRESINIO REIKALAVIMO TEISĖ	8
13. KONFIDENCIALUMAS	8
14. KITOS SĄLYGOS	8
SPECIALIOSIOS SĄLYGOS	9
1. PAAIŠKINIMAI DĖL TAISYKLĖSE VARTOJAMŲ SĄVOKŲ	9
2. DRAUDIMO OBJEKTAS	11
3. DRAUDŽIAMASIS ĮVYKIS	12
4. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI	12
5. DRAUDIMO SUMA	16
6. IŠSKAITA	17
7. DRAUDIMO ĮMOKA	17
8. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS IR GALIOJIMAS	17
9. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS IR SUMAŽĖJIMAS	18
10. DRAUDĖJO IR BTA PAREIGOS ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI	18
11. ŽALOS DYDŽIO NUSTATYMO IR DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO TVARKA. DVIGUBO DRAUDIMO SĄLYGA	19
12. DRAUDIMO IŠMOKOS NEMOKĖJIMAS IR MAŽINIMAS	20
13. DRAUDIŠO REIKALAVIMO TEISĖ	21
14. PAPILDOMOS SĄLYGOS	21
15. INDIVIDUALIOS DRAUDIMO SĄLYGOS	21
15.1. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.1. DARBDAVIO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS (DCA)	21
15.2. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.2. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ DRAUDĖJUI PATIKĖTAM TURTUI	24
15.3. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.3. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ, SUSIJUSI SU VIEŠBUČIŲ VEIKLOS VYKDYMU, UŽ ŽALĄ VIEŠBUČIO SVEČIŲ ĮSINEŠTIEMS DAIKTAMS	25
15.4. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.4. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ, UŽ ŽALĄ PADARYTĄ GAMTINEI APLINKAI, SUSIJUSIĄ SU KOKIŲ NORS KENKSMINGŲ MEDŽIAGŲ EMISIJA (72 VALANDŲ SĄLYGA)	26
15.5. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.5. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMO TERITORIJOS IŠPLĖTIMAS UŽ LIETUVOS RESPUBLIKOS RIBŲ	27
15.6. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.6. DAUGIABUČIŲ NAMŲ GYVENTOJŲ BENDRIJOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS	28
15.7. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.7. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ ŽALĄ RENGINIO METU	28
15.8. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.8. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ TRETIESIEMS ASMENIMS PRIKLAUSANČIOMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS ARBA (IR) KONTEINERIAM, VYKDANT PAKROVIMO, PERKROVIMO, IŠKROVIMO DARBUS	29
15.9. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.9. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ SUTARTINIŲ DARBŲ, PASLAUGŲ VYKDYMO METU STATYBOS, ŽEMĖS ŪKIO MAŠINOMIS,	

SAVAEIGĖMIS TRANSPORTO PRIEMONĖMIS, ĮSKAITANT PAKROVIMO, PERKROVIMO, IŠKROVIMO DARBUS.....	30
15.10. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.10. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ ATLIEKANT STATYBOS DARBUS	30
15.11. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.11. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS, KYLANČIOS DĖL DRAUDĖJO SUBRANGOVŲ (KONTRAHENTŲ) PADARYTOS ŽALOS, DRAUDIKUI NEĮGYJANT SUBROGACIJOS TEISĖS	31
15.12. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.12. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ ŽALĄ, KYLANČIOS DĖL DRAUDĖJO SUBRANGOVŲ (KONTRAHENTŲ) PADARYTOS ŽALOS, DRAUDIKUI ĮGYJANT SUBROGACIJOS TEISĘ.....	32
15.13. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.13. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ IŠLAIDAS, PATIRTAS DĖL DRAUDĖJO PATEIKTO DEFEKTŲ TURINČIO PRODUKTO DEMONTAVIMO IR KOKYBIŠKO PRODUKTO MONTAVIMO	32
15.14. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.14. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ TREČIŲJŲ ASMENŲ NUOSTOLIUS, KURIUOS JIE PATIRIA DĖL PRODUKTŲ DEFEKTŲ ATSIKADIMO NAUDOJANT, APDOROJANT, PERDIRBANT DRAUDĖJO PAGAMINTOMIS, PATEIKTOMIS, SUMONTUOTIMIS ARBA PRIŽIŪRĖTOMIS MAŠINOMIS AR ĮRENGINIAIS	33
15.15. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.15. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DRAUDĖJUI VYKDANT PROFESINĘ VEIKLĄ.....	33
15.16. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.16. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL SU VYKDOMA VEIKLA SUSIJUSIŲ IR DRAUDĖJUI PATIKĖTŲ DOKUMENTŲ PRARADIMO.....	35
15.17. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.17. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL GRYNŲJŲ FINANSINIŲ NUOSTOLIŲ ATLYGINIMO.....	36
15.18. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.18. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL SPROGDINIMO AR GRIOVIMO DARBŲ VYKDYMO.....	37
15.19. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.19. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL TA PAČIA SUTARTIMI APDRAUSTŲ ASMENŲ (KONTRAHENTŲ) VIENO KITAM PAREIKŠTŲ PRETENZIJŲ (KRYŽMINĖ ATSAKOMYBĖ)	37
15.20. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.20. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL SUTARTINIŲ PRIEVOLIŲ NEVYKDYMO AR NETINKAMO VYKDYMO (SUTARTINĖ ATSAKOMYBĖ)	37
15.21. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.21. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL SAUSUMOS TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYMO DRAUDIMO OBJEKTAS.....	38
15.22. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.22. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS UŽ NETURTINĘ ŽALĄ	38
15.23. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.23. RETROAKTYVI DATA	38
15.24. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.24. PRATĘSTAS PRETENZIJOS PAREIŠKIMO LAIKOTARPIS	39

BENDROSIOS DRAUDIMO SĄVOKOS IR SĄLYGOS

1. DRAUDIMO SUTARTIES SĄVOKOS

Apdraustasis – asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami:

- turto draudimo atveju – pagal draudimo sutartį, apdrausto turto savininkas arba raštiškai sutartyje nurodytas asmuo;
- civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, kurio turiniai interesai, atsirandantys iš civilinės atsakomybės, yra draudžiami;
- asmenų draudimo atveju – fizinis asmuo, nurodytas draudimo sutartyje, kurio sveikata, gyvybė ar fizinė būklė yra apdrausta draudimo sutartimi.

Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į BTA dėl draudimo sutarties sudarymo, arba kuriam BTA pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su BTA savo ar kitų asmenų naudai.

Draudikas – AAS "BTA Baltic Insurance Company", atstovaujama filialo Lietuvoje, toliau vadinama BTA.

Draudimo įmoka – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis privalo mokėti BTA už draudimo apsaugą.

Draudimo interesas – Apdraustojo interesas nepatirti nuostolių dėl įvykusio draudžiamąjo įvykio.

Draudimo išmoka – pinigų suma, išmokama įvykus draudžiamajam įvykiui arba suteiktos paslaugos, jeigu tai numatyta draudimo sutartyje.

Draudimo objektas – turiniai interesai, susiję su asmens gyvybe, sveikata, turtu ar civiline atsakomybe.

Draudimo rizika – įvykio, kurio atsitikimas ateityje yra įmanomas ir kuris nepriklauso nuo Draudėjo ir/ar Apdraustujo valios, tikimybė.

Draudimo suma – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka.

Draudimo sutarties liudijimas (polisas) – dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą bei apimantis draudimo sutarties sąlygas, dėl kurių BTA ir Draudėjas susitarė.

Draudimo sutarties šalys – Draudėjas ir BTA.

Draudimo sutartis – susitarimas tarp BTA ir Draudėjo, pagal kurį Draudėjas įsipareigoja sumokėti draudimo sutartyje nustatytais terminais sutarto dydžio draudimo įmoką, vykdyti kitas draudimo sutartyje įtvirtintas pareigas, o BTA įsipareigoja mokėti draudimo išmoką asmeniui, nurodytam draudimo sutartyje, įvykus draudžiamajam įvykiui, sutinkamai su draudimo sutarties nuostatomis.

Draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus BTA privalo mokėti draudimo išmoką.

Dvigubas draudimas – atvejai, kai Draudėjas sudaro kelias draudimo sutartis dėl tų pačių draudimo rizikų keliose ar toje pačioje draudimo bendrovėje. Tokiu atveju, Draudėjas privalo raštu pranešti BTA apie sudarytą kitą draudimo sutartį bei nurodyti draudimo sumą ir kitas sutarties sąlygas. Priešingu atveju, Draudikas, išmokėjęs draudimo išmoką, įgyja teisę susigrąžinti atitinkamą draudimo išmokos dalį.

Išskaita – draudimo išmokos dalis, įtvirtinta draudimo sutartyje, kurios BTA neatlygina. Išskaita apibrėžiama konkrečia pinigų suma ir/arba procentine nuostolio išraiška, jeigu draudimo liudijime nėra nurodyta kitaip. Jeigu draudimo sutartyje yra įtvirtinta kelių rūšių išskaitos tai pačiai rizikai, tai visuomet taikoma viena, didesnė iš jų.

Kompensacinis principas – draudimo principas, pagal kurį draudimo išmoka yra suskaičiuojama remiantis patirto dėl draudžiamąjo įvykio nuostolių dydžio.

Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba Draudėjo, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir Apdraustujo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.

Nedraudžiamasis įvykis – atvejis, kai BTA draudimo išmokos nemoka.

Nevisiškas draudimas – atvejai, kai nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę. Tokiu atveju, įvykus draudžiamajam įvykiui, BTA išmoka išmokos dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.

Papildomas draudimas – atvejai, kai yra apdrausta tik dalis turto vertės ar draudimo rizikos. Tokiu atveju draudėjas turi teisę sudaryti papildomą draudimo sutartį su ta pačia ar kita draudimo bendrove. Šiuo atveju draudimo suma pagal kelias draudimo sutartis negali viršyti draudimo vertės.

Prašymas sudaryti draudimo sutartį – BTA nustatytos formos dokumentas, kuriame Draudėjas pateikia reikalingą informaciją draudimo sutarčiai sudaryti. Prašymas gali būti nepateikiamas, jeigu draudėjas suteikia BTA informaciją, kurią BTA laiko pakankama draudimo rizikai įvertinti. Prašymo sudaryti draudimo sutartį priėmimas, nepareigoja BTA sudaryti draudimo sutarties.

Rašytinis dokumentas:

- a) surašytas raštu ir apimantis visus būtinus rekvizitus, įskaitant parašą, atitinkantį galiojančius Lietuvos Respublikoje teisės aktus;
- b) perduotas telegrafinio, faksimilinio ryšio ar kitokiais telekomunikacijų galiniais įrenginiais, jeigu yra užtikrinta teksto apsauga ir galima identifikuoti parašą, įskaitant ir elektroninį laišką.

Su Draudėju ir/ar Apdraustuoju susiję asmenys, taip pat privalantys vykdyti pareigas, nustatytas Draudėjui:

- a) asmenys, kurie kartu gyvena su Draudėju arba Apdraustuoju;
- b) asmenys, kurie yra atsakingi už draudimo objektą pagal susitarimą su Draudėju ar Apdraustuoju;
- c) asmenys, kurie turi draudimo interesą kartu su Draudėju ar Apdraustuoju, arba kiti asmenys, nurodyti draudimo sutartyje;
- d) asmenys, susiję su Draudėju ar Apdraustuoju darbo, paslaugų teikimo ar kitokiais teisiniais santykiais, bei turi pareigą veikti sutinkamai su saugumo reikalavimais.

Trečioji šalis – civilinės atsakomybės draudimo atveju – asmuo, patyręs nuostolių, dėl Draudėjo ar/ir Apdraustėjo veiksmų ar neveikimo, ir kuris turi teisę į draudimo išmoką sutinkamai su draudimo sutarties sąlygomis.

2. DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMAS

- 2.1.** Draudimo laikotarpis yra laiko tarpas, kai galioja draudimo apsauga.
- 2.2.** Draudimo apsauga įsigalioja draudimo sutartyje nurodytą dieną 00:00, bet ne anksčiau nei sumokama draudimo įmoka arba pirmą jos dalis, jeigu:
  - 2.2.1.** draudimo įmokos arba pirmos jos dalies mokėjimo data yra nenurodyta draudimo sutartyje;
  - 2.2.2.** draudimo laikotarpio pradžia sutampa su draudimo įmokos ar pirmos jos dalies sumokėjimo diena;
  - 2.2.3.** draudimo įmokos arba pirmos jos dalies sumokėjimo terminas yra ankstesnis nei draudimo laikotarpio pradžia.
- 2.3.** Tais atvejais, kai draudimo apsaugos įsigaliojimas yra susiejamas su draudimo įmokos arba jos pirmos dalies sumokėjimu, draudimo apsauga įsigalioja kitą dieną 00:00 valandų po pinigų gavimo dienos, bet ne anksčiau nei nurodyta draudimo sutartyje.
- 2.4.** Draudimo išmoka, įvykus draudžiamajam įvykiui iki draudimo apsaugos įsigaliojimo, nemokama.
- 2.5.** Jeigu draudimo sutartyje numatyta, kad draudimo įmoka turi būti sumokėta po pirmos draudimo laikotarpio pradžios dienos, tai draudimo apsauga įsigalioja pirmą draudimo laikotarpio pradžios dieną 00:00.
- 2.6.** Draudimo sutartis galioja iki draudimo laikotarpio, numatyto draudimo sutartyje, paskutinės dienos 24:00, jeigu draudimo sutartis dėl kitų priežasčių nesibaigia anksčiau.

3. DRAUDĖJO PAREIGA ATSKLEISTI INFORMACIJĄ

- 3.1.** Prieš pasirašydamas draudimo sutartį, Draudėjas įsipareigoja pateikti BTA teisingą bei išsamią informaciją, kurios prašo BTA, ir kuri yra susijusi su draudimo objektu bei yra būtina, siekiant įvertinti draudimo riziką. Jeigu draudėjas tyčia neatskleidžia informacijos, kuri yra būtina įvertinti draudimo rizikai, arba tyčia pateikia klaidingą ar neišsamią informaciją, BTA turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia. Tokiu atveju BTA draudimo įmokos negrąžina.
- 3.2.** Jeigu draudimo sutartis dėl to paties draudimo objekto pratęsiama iškart po ankstesnės sutarties pasibaigimo, o Draudėjas ar Apdraustasis nenurodo, kad informacija nuo ankstesnės draudimo sutarties sudarymo pasikeitė, BTA laiko, kad anksčiau pateikta informacija nepasikeitė.
- 3.3.** Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, Draudėjas privalo raštu nedelsiant pranešti apie visus pasikeitimus draudimo laikotarpio galiojimo metu, dėl kurių gali padidėti draudimo rizika. Pasikeitimai, apie kuriuos būtina pranešti, yra:
  - a)** reikšmingi pasikeitimai, susiję su draudimo objektu;
  - b)** būdų, kuriais naudojamas draudimo objektas, pasikeitimai.
  - c)** kitos reikšmingos aplinkybės, dėl kurių draudimo rizika padidėja.
- 3.4.** Jeigu informacija, pateikta BTA apie draudimo objektą ir apdraustas rizikas, pasikeičia, ir dėl to padidėja draudimo rizika, taip pat, kai BTA yra suklaidinama dėl nereikšmingo Draudėjo suklydimo, BTA turi teisę per vieną mėnesį nuo sužinojimo dienos pasiūlyti Draudėjui pakeisti draudimo sutarties sąlygas, įskaitant draudimo įmokos dydį.
  - 3.4.1.** Jeigu Draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų, arba neatsako BTA per 1 (vieną) mėnesį nuo pranešimo apie siūlomas naujas sąlygas išsiuntimo dienos, BTA turi teisę nutraukti draudimo sutartį suėjus šiame sakinyje nurodytam terminui be atskiro pranešimo.
  - 3.4.2.** Jeigu BTA įrodo, kad žinodama apie padidėjusią riziką nebūtų sudariusi draudimo sutarties, BTA per 2 (du) mėnesius nuo sužinojimo apie padidėjusią riziką, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.
- 3.5.** Draudėjo pareigos atskleisti informaciją pažeidimas sukelia ir kitas teisines pasekmes, įtvirtintas Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

4. DRAUDIMO ĮMOKA IR MOKĖJIMO TVARKA

- 4.1.** Draudėjas privalo sumokėti draudimo įmoką BTA, nustatyto dydžio bei nustatytais terminais, kaip numatyta draudimo sutartyje.

4.2. Draudimo įmoka yra laikoma sumokėta:

4.2.1. jeigu draudimo įmoka mokama pavedimu – nuo pinigų sumos gavimo į BTA ar įgalioto draudimo tarpininko banko sąskaitą;

4.2.2. jeigu draudimo įmoka mokama kitais mokėjimo būdais – nuo datos, nurodytos konkrečiame pinigų sumokėjimo faktą patvirtinančiame dokumente. Mokėjimo būdų sąrašą rasite apsilankę mūsų interneto svetainėje www.bta.lt, arba paskambinę telefonu +370 5 2600 600;

4.3. Jeigu Draudėjas nesumoka draudimo įmokos draudimo sutartyje nustatyto laiku, Draudėjas moka BTA 0,02% delspinigius už kiekvieną uždelstą dieną, tačiau ne daugiau kaip 10 % nuo nesumokėtos bendros draudimo įmokos. BTA netaikys aukščiau minėtų delspinigių atvejais, kai:

- a)** draudimo įmoka mokama vienu mokėjimu;
- b)** draudimo įmoka mokama dalimis – už pirmą mokėjimą.

4.4. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatyto laiku (išskyrus atvejį, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, - tokiu atveju draudimo sutartis neįsigalioja ir yra anuliuojama be atskiros draudiko pranešimo praėjus 30 dienų po įmokos mokėjimo termino), BTA sutartyje numatyto rašytiniu dokumentu informuoja, kad per 30 dienų nuo rašytinio dokumento išsiuntimo dienos draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo sutartis pasibaigs.

5. DRAUDIMO SUTARČIŲ SUDARYMAS NUOTOLINIO RYŠIO PRIEMONĖMIS IR GALINIAIS TELEKOMUNIKACIJŲ ĮRENGINIAIS

5.1. Draudimo sutartis gali būti sudaryta nuotolinio ryšio priemonėmis ir galiniais telekomunikacijų įrenginiais, t.y. paštu, internetu, elektroniniu paštu, telefonu bei kitais informacijos apsiųtimo būdais.

5.2. Kai draudimo sutartis yra sudaroma Draudėjo, kuris yra vartotojas, tokiai sutarčiai taikomos ne gyvybės draudimo sutarčių sudarymo gairės, kurios yra viešai prieinamos www.bta.lt. Ne gyvybės draudimo sutarčių sudarymo gairės, be visa ko, numato atsisakymo teisės procedūrą, t.y. teisę atsisakyti nuo sudarytos draudimo sutarties.

5.2.1. Vartotojas yra fizinis asmuo, sudarantis draudimo sutartį su verslu ar profesine veikla nesusijusiais tikslais.

6. DRAUDIMO SUTARTIES PASIBAIGIMAS IR PAKEITIMAS

6.1. Draudimo sutartis baigiasi paskutinę draudimo laikotarpio dieną 24:00, jeigu Draudėjas ir BTA nesusitarė kitaip.

6.2. Draudėjas turi teisę nutraukti draudimo sutartį bet kuriuo metu, prieš 15 dienų raštu apie tai informuodamas BTA. Tokiu atveju, draudimo sutartis bus laikoma nutraukta dieną, nurodytą pranešime, bet ne anksčiau negu 15 (penkioliktą) dieną, po to kai buvo gautas pranešimas apie nutraukimą.

Tokiu atveju:

6.2.1. jeigu draudimo išmoka nebuvo išmokėta ar pretenzijų nebuvo pareikšta per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina Draudėjui dalį draudimo įmokos, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30% nuo grąžintinos sumos).

6.2.2. jeigu buvo išmokėta ir/ar rezervuota draudimo išmoka ar buvo pareikšta pretenzijų per draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, per 20 kalendorinių dienų po Draudėjo pranešimo gavimo, BTA grąžina dalį draudimo įmokos, kuri yra lygi nepanaudotos draudimo įmokos dalies už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį ir išmokėtos draudimo išmokos skirtumui, išskaičiuodama sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30% nuo grąžintinos sumos).

6.3. Draudimo sutarties sąlygos gali būti papildytos ar pakeistos tik rašytiniu BTA ir Draudėjo susitarimu.

6.4. Draudimo sutartis gali būti nutraukta ir kitais pagrindais, įtvirtintais LR draudimo teisės aktuose, reglamentuojančiuose draudimo sutartinius teisinius santykius.

7. BENDROSIOS IŠLYGOS

7.1. Jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, BTA nemoka draudimo išmokos dėl:

7.1.1. teroristinių veiksmų (veiksmai, pasireiškiantys jėgos ar smurto naudojimu arba grasinimais panaudoti

šiuos veiksmus bet kokios trečiosios šalies, kuri veikia atskirai ar organizuotai su kokia nors organizacija ar vyriausybe, ar jų naudai, kurie atliekami dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių priežasčių ir kurios ketinimai yra pastatyti vyriausybę ar visuomenę ar jos dalį į pavojų); nuostoliai, atsiradę dėl prevencinių veiksmų prieš teroristinius veiksmus taip pat nėra atlyginami.

- 7.1.2.** karo, invazijos, priešiško užsienio valstybės veiksmų, karinių ar joms prilyginamų operacijų, tokių kaip pilietinio karo (paskelbus ar nepaskelbus karo), riaušių, streiko, sukilimo, maišto, revoliucijos, karo padėties, marodieravimo, vandalizmo, sabotažo; streiko, lokauto, viešosios tvarkos sutrikdymų, kurie prilygtų perversmui ar riaušėm, nuosavybės konfiskavimo, nacionalizacijos, jeigu tai yra sukurta ar sankcionuota valstybės valdžios, nepriklausomai nuo to, teisėtai ar ne; kitos politinės rizikos bei visi kiti nuostoliai ar išlaidos, patirtos tiesiogiai ar netiesiogiai dėl tokių veiksmų prevencijos, taip pat nėra atlyginamos;
- 7.1.3.** tiesioginio ar netiesioginio branduolinio sprogimo, branduolinės energijos ar radioaktyvių preparatų poveikio, tiesioginio ar netiesioginio radioaktyvaus užterštumo;
- 7.1.4.** tyčinių Draudėjo, Apdraustojų ar Naudos gavėjo veiksmų.
- 7.2.** BTA neturi teisės teikti draudimo paslaugų bei neprivalo mokėti draudimo išmokos ar suteikti kitokio pobūdžio naudos pagal draudimo sutartį, jei tokiu draudimo paslaugų ar naudos suteikimu, taip pat draudimo išmokos išmokėjimu:
  - 7.2.1.** BTA pažeistų Jungtinių Tautų Organizacijų rezoliucijomis arba prekybos ar ekonominėmis sankcijomis, Europos Sąjungos, Lietuvos Respublikos, Jungtinės Karalystės ar Jungtinių Amerikos Valstijų norminiais aktais taikomas sankcijas, draudimus ar apribojimus (su sąlyga, kad ji nepažeidžia jokių BTA taikomų taisyklių ar norminių aktų);
  - 7.2.2.** Perdraudimo bendrovė, kuriai draudimo sutartis buvo pateikta dėl perdraudimo, pažeistų taikomas sankcijas, draudimus ar apribojimus, kurie yra įtvirtinti valstybės, kurioje registruota perdraudimo bendrovė, teisės aktais.
- 7.3.** Draudžiamuoju įvykiu nebus laikoma ir nuostoliai nebus atlyginami, jeigu jie tiesiogiai ar netiesiogiai atsirado dėl:
  - 7.3.1.** Valstybės išleistų teisės aktų;
  - 7.3.2.** Paskelbtos ekstremaliosios ar nepaprastosios padėties, dar daugiau, jokie nuostoliai nebus atlyginti, tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su bet kokiais priemonėmis, skirtomis išvengti ekstremaliosios ar nepaprastosios padėties;
  - 7.3.3.** Epidemijos ar pandemijos.

8. DRAUDĖJO PAREIGOS, ATSTITIKUS APDRAUSTAI RIZIKAI

- 8.1.** Tam, kad Draudėjas ar Apdraustasis įgytų teisę gauti draudimo išmoką atsitikus apdraustai rizikai, jis privalo:
  - 8.1.1.** nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (jeigu šių taisyklių specialiosiose sąlygose nenurodyta kitaip) informuoti BTA apie įvykusį galimai draudžiamąjį įvykį šių taisyklių specialiosiose sąlygose nustatyta tvarka. Jeigu Draudėjas ar Apdraustasis informuoja BTA apie atsitikusią apdraustą riziką pavėluotai, Draudėjas ar Apdraustasis privalo įrodyti, kad nebuvo įmanoma informuoti laiku;
  - 8.1.2.** nedelsiant informuoti kompetentingas tarnybas (pvz. gydymo įstaigą, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo departamentą, policiją, avarines tarnybas ir pan.);
  - 8.1.3.** vykdyti visus BTA duotus nurodymus bei imtis visų priemonių, siekiant sumažinti žalą ir užkirsti kelią jos atsiradimui ar jos padidėjimui;
  - 8.1.4.** sudaryti BTA galimybę apžiūrėti įvykio vietą, atlikti tyrimą bei apklausti liudytojus taip, kad BTA galėtų nustatyti nuostolio priežastis ir dydį;
  - 8.1.5.** pateikti visą informaciją ir dokumentus, kurių prašo BTA, įskaitant ir komercines paslaptis, jeigu jos Draudėjui ar Apdraustajam yra žinomos, tam, kad BTA galėtų nustatyti atsitikusios apdraustos rizikos priežastis ir žalos dydį;
  - 8.1.6.** esant galimybei išlaikyti įvykio vietą nepaliestą, kol atvyks BTA atstovas, jeigu BTA nedavė kitų nurodymų. Šis punktas netaikomas kiek yra būtina įvykdyti šių Bendrųjų draudimo sąvokų ir sąlygų 8.1.3. punkto reikalavimus;
  - 8.1.7.** jeigu draudimo objektas negali būti išsaugotas nepakeičiant jo būklės po įvykio dėl Bendrųjų draudimo

sąvokų ir sąlygų 8.1.3. p., esančių reikalavimų vykdymo ar dėl kitų teisinių ir pagrįstų priežasčių, pasirūpinti, kad pažeisto turto nuotraukos būtų padarytos kaip įmanoma operatyviau ar pažeistas draudimo objektas būtų nufilmuotas, siekiant užfiksuoti nuostolius, bei atsiųsti nuotraukas ar vaizdo įrašą į BTA el. paštu: zalos@bta.lt ar kitu BTA tinkamu būdu.

- 8.2.** Jeigu Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas tyčia ar dėl didelio neatsargumo nevykdo Taisyklėse nurodytų pareigų, BTA turi teisę sumažinti draudimo išmoką arba atsisakyti ją mokėti.

9. DRAUDIMO IŠMOKA

- 9.1.** Draudimo išmoka BTA išmoka ne vėliau kaip per 15 dienų nuo tos dienos, kai gaunama visa informacija, reikšminga nustatant draudžiamąjį įvykio faktą, aplinkybes, pasekmes ir draudimo išmokos dydį.
- 9.2.** Vagystės ar plėšimu atveju, kuomet draudimo išmoka išmokėta, o draudimo objektas vėliau atsirado, BTA turi teisę reikalauti draudimo išmokos grąžinimo ar reikalavimo teisės į draudimo objektą perleidimo. Jeigu BTA nusprendė nepasilikti rasto draudimo objekto, bet rastas objektas yra apgadintas, tuomet Draudėjas, grąžindamas gautą iš BTA draudimo išmoką, iš jos išskaičiuoja su BTA suderintas išlaidas, būtinas atstatyti daiktą į pradinę padėtį.
- 9.3.** Jei įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir BTA nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, Draudėjo prašymu BTA išmoka sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jeigu tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 9.4.** Jeigu BTA uždelsia išmokėti draudimo išmoką dėl savo kaltės, BTA moka 0,02% delspinigius nuo mokėtinos draudimo išmokos sumos už kiekvieną uždelstą dieną, tačiau neviršijant 10% nuo laiku neišmokėtos draudimo išmokos.
- 9.5.** Mokant draudimo išmoką, įskaitomos visos draudimo įmokos (už einamuosius draudimo metus), kurių mokėjimo terminas suėjęs draudimo išmokos mokėjimo dienai. Esant Draudėjo sutikimui, gali būti įskaitomos įmokos, kurių mokėjimo terminas nėra suėjęs. Tais atvejais, kai dėl draudžiamąjį įvykio draudimo objektas žūsta, sunaikinamas arba prarandamas, mokant draudimo išmoką išskaičiuojamos visos pagal sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.
- 9.6.** Tuo atveju, kai BTA negali susigrąžinti išmokos atgręžtinio reikalavimo tvarka dėl tyčinių Apdraustojo veiksmų ar didelio jo neatsargumo, BTA gali nemokėti draudimo išmokos dalyje, kurioje pretenziją pareikšti nėra galimybės, arba, jeigu draudimo išmoka jau išmokėta, reikalauti išmokos grąžinimo iš Draudėjo.
- 9.7.** Pagal asmens, turinčio teisę reikalauti draudimo išmokos, BTA suteikia tokiam asmeniui galimybę susipažinti su turimais dokumentais, kuriais remdamasi BTA priėmė sprendimą išmokėti draudimo išmoką arba atsisakė išmokėti draudimo išmoką, ar išduoda dokumentų kopijas už užmokestį, neviršijantį dokumentų kopijų išdavimo išlaidų.
- 9.7.1.** BTA nesuteikia galimybės asmeniui, turinčiam teisę reikalauti draudimo išmokos, susipažinti su turimais dokumentais bei neteikia dokumentų kopijos, jeigu:
- a) BTA pateikė dokumentus teisėsaugos institucijoms tyrimui dėl apdraustos rizikos atsitikimo aplinkybių;
  - b) dokumentuose yra komercinė kito asmens paslaptis, kurios asmuo turintis teisę reikalauti draudimo išmokos, neturi teisės gauti;
  - c) dokumentuose yra asmens duomenys, kurių asmuo turintis teisę reikalauti draudimo išmokos, neturi teisės gauti.

10. SKUNDŲ NAGRINĖJIMO IR GINČŲ SPRENDIMO TVARKA

- 10.1.** BTA skundų nagrinėjimo procedūra dėl nepatenkintų draudimo sutartimi ar suteiktomis draudimo paslaugomis, pateiktą asmens, prašančio sudaryti draudimo sutartį, Draudėjo, Apdraustojo, Naudos gavėjo ar kito asmens turinčio teisę reikalauti draudimo išmokos, yra viešai prieinama www.bta.lt. Suinteresuotas asmuo, manantis, kad Draudikas pažeidė jo teises ar teisėtus interesus, turi raštu kreiptis į Draudiką su skundu, nuroydamas ginčo aplinkybes ir savo reikalavimus. Draudikas privalo pateikti klientui atsakymą ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos.
- 10.2.** Visi ginčai, kilę tarp draudimo sutarties šalių, sprendžiami derybų būdu. Jeigu taikus susitarimas nepasiekiamas, visi ginčai, kylantys iš draudimo sutarties ir susiję su draudimo sutarties pažeidimu, nutraukimu ar negaliojimu, sprendžiami LR teisme sutinkamai su Lietuvos Respublikos teisės aktais, Lietuvos Respublikos teismuose pagal BTA filialo Lietuvoje buveinės adresą.

11. ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS

11.1. BTA kaip asmens duomenų tvarkytojas, fizinių asmenų duomenis tvarko sutinkamai su asmens duomenų tvarkymo reikalavimais, apibrėžtais 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), bei kitais teisės aktų reikalavimais.

11.2. Asmens duomenų tvarkymo principai bei BTA vykdoma privatumo politika yra paskelbta www.bta.lt.

12. SUBROGACIJA IR REGRESINIO REIKALAVIMO TEISĖ

12.1. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, pereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (subrogacija arba regresinio reikalavimo teisė). Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas privalo perduoti visą BTA prašomą informaciją, kad Draudikas galėtų tinkamai įgyvendintų jam perėjusią reikalavimo teisę.

13. KONFIDENCIALUMAS

13.1. Šalys įsipareigoja neatskleisti konfidencialios informacijos, gautos draudimo sutartinių ar ikisutartinių teisinių santykių pagrindu, tretiesiems asmenims, taip pat nenaudoti šios informacijos tokiu būdu, kuris pažeistų kitos draudimo sutarties šalies interesus. BTA turi teisę pateikti visą reikalingą informaciją nepriklausomiems ekspertams bei perdraudikams, gautą draudimo sutartinių ar ikisutartinių santykių pagrindu, taip pat saugoti ją BTA duomenų bazėse. Ši pareiga netaikoma, kuomet šalys, sutinkamai su LR teisės aktų reikalavimais, privalo pateikti informaciją kompetentingoms valstybės institucijoms.

14. KITOS SĄLYGOS

14.1. Bet koks pranešimas, kurį Draudėjas ar BTA privalo perduoti vienas kitam, turi būti atliktas šiose taisyklėse nurodytais terminais vienu iš žemiau nurodytų būdų:

14.1.1. įteikiant Draudėjui, draudimo polise ar kituose rašytiniuose dokumentuose nurodytais adresais ar šalių pranešimuose apie buveinių adresų pasikeitimą;

14.1.2. išsiunčiant registruotąją pašto korespondencijos siuntą;

14.1.3. elektroniniu paštu, kai šalys yra numčiusios šį pranešimo būdą sutartyje, arba konkludentiniais veiksmais išreiškia sutikimą keisti informaciją šiuo būdu;

14.2. BTA turi teisę perduoti savo teises ir pareigas pagal draudimo sutartį kitam ar kitiems Draudikams teisės aktų nustatyta tvarka. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį joje nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Tokiu atveju Draudėjui grąžinamos jo sumokėtos draudimo įmokos už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką.

14.3. Sutartiniams draudimo teisiniais santykiams taikomi LR Teisės aktai.

14.4. Draudimo sutartis sudaroma šių bendrųjų sąlygų ir specialiųjų sąlygų pagrindu. Jeigu specialiosios ir/ar individualios draudimo sąlygos, nurodytos sutartyje (draudimo liudijime) ir šiose Bendrosiose draudimo sąvokose ir sąlygose skiriasi, pirmenybė teikiama specialiosioms ir/ar individualioms draudimo sąlygoms.

14.5. Draudėjas, Apdraustasis, Naudos gavėjas bei kiti asmenys, kurie draudimo sutarties pagrindu įgyja teisių, turi laikytis šiose Taisyklėse įtvirtintų pareigų.

14.6. Šios Taisyklės įsigalioja nuo patvirtinimo BTA valdyboje dienos, jeigu BTA valdyba nėra nurodžiusi kitos Taisyklių įsigaliojimo dienos.

14.7. Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp kalbų, lietuviškas tekstas turi pirmenybę.

14.8. Šios taisyklės skelbiamos BTA interneto tinklalapyje adresu <http://www.bta.lt>.

14.9. Vartotojų ginčus su draudiku pagal kompetenciją nagrinėja Lietuvos banko Priežiūros tarnyba www.lb.lt, Žalgirio g. 90, LT-09128 Vilnius. Prašymą nagrinėti ginčą Lietuvos bankui galima pateikti per elektroninę ginčų nagrinėjimo sistemą, naudojantis šia nuoroda: <https://www.lb.lt/lt/spreskite-ginca-su-finansiniu-paslaugu-teikeju>. Kylant klausimams dėl draudimo, skundų nagrinėjimo procedūra yra viešai prieinama www.bta.lt.

SPECIALIOSIOS SĄLYGOS

1. PAAIŠKINIMAI DĖL TAISYKLĖSE VARTOJAMŲ SĄVOKŲ

Apdraustasis – Draudimo sutartyje nurodytas trečiasis asmuo, kurio turiniai interesai yra draudžiami šių taisyklių pagrindu ir Draudėjo nurodymu.

Draudėjas – Asmuo, kuris kreipėsi į Draudiką dėl Draudimo sutarties sudarymo ar kuriam BTA pasiūlė sudaryti draudimo sutartį arba kuris sudarė Draudimo sutartį su Draudiku pagal šias draudimo taisykles. Sąvoka „Draudėjas“ pagal šias taisykles taip pat apima asmenis, atliekančius darbą darbo sutarties pagrindu arba civilinės sutarties pagrindu, jeigu jie veikia Draudėjo nurodymu ir (ar) jo kontroliuojami. Susitarus dėl papildomos draudimo sąlygos „Darbdavio civilinės atsakomybės draudimas“, šios sąlygos atžvilgiu Draudėjo darbuotojai, kai jie veikia Draudėjo nurodymu ir (ar) jo kontroliuojami, yra laikomi trečiaisiais asmenimis. Draudėjo sąvoka taip pat apima Draudėjo (ūkinės bendrijos) tikruosius narius ar (ir) Draudėjo teisių perėmėją, tik tuo atveju, jei veikimas ar neveikimas, lėmęs draudžiamąjį įvykį, buvo atliktas Draudėjo, nurodyto draudimo liudijime.

Draudimo sutartis – Sutartis, kurios šalys yra BTA ir Draudėjas. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti Draudikui draudimo įmokas. BTA draudimo sutartimi įsipareigoja išmokėti draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro ir yra neatsiejama jų dalis: šios Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo (toliau – BCA) taisyklės, rašytinis prašymas sudaryti sutartį (jeigu toks buvo pateiktas Draudikui pareikalavus), draudimo liudijimas, draudimo liudijime įrašyti ir sunumeruoti draudimo sutarties priedai, kiti Draudėjo ir Draudiko raštu įforminti dokumentai, kuriais susitariama dėl papildomų ar individualių draudimo sąlygų.

Tęstinė sutartis – Nauja Draudimo sutartis, kuri įsigalioja nenutrūkstamai, iš karto po prieš tai galiojusios draudimo sutarties draudimo apsaugos laikotarpio pasibaigimo. Prieš sudarant tęstinę sutartį, Draudėjas turi naujai pateikti rizikos vertinimui ir tinkamos įmokos paskaičiavimui visą reikalingą informaciją. Draudikui pareikalavus, prie kiekvienos tęstinės sutarties turi būti pridėtas atnaujintas rašytinis prašymas sudaryti draudimo sutartį.

Draudžiamasis įvykis – Staiga ir netikėtai įvykęs nuo Draudėjo, Apdraustojo, Naudos gavėjo ar su Draudėju susijusių asmenų valios nepriklausantis įvykis, kuriam įvykus BTA privalo mokėti draudimo išmoką.

Nedraudžiamasis įvykis – Draudimo sutartyje ir (ar) įstatymuose nurodytas atsitikimas, įvykis, kuriam įvykus BTA neprivalo mokėti draudimo išmokos ir neatlygina patirtų nuostolių.

Draudimo suma – Draudimo liudijime nurodyta arba BCA taisyklių ir (arba) papildomose draudimo sąlygose nustatyta tvarka apskaičiuota pinigų suma, kurios neviršydamas BTA atlygina Draudėjo draudžiamojo įvykio metu patirtus nuostolius.

Sublimitas – Draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos dalis, kurios neviršydamas BTA išmoka draudimo išmoką dėl į draudimo liudijimą įtrauktos papildomos ar individualios draudimo sąlygos už draudimo liudijime įvardintą draudžiamąjį įvykį visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui. Išmokėjus draudimo išmoką dėl įvardinto draudžiamojo įvykio ar žalos, sublimitas ir nurodyta draudimo suma mažinama atitinkamos draudimo išmokos dydžiu.

Draudimo liudijimas (polisas) – Draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis Draudimo sutarties sudarymą.

Su Draudėju susiję asmenys – Fiziniai asmenys (Draudėjo valdybos nariai, Draudėjo sutuoktinis, tėvai, įtėviai, seneliai, vaikai, įvaikiai, vaikaičiai, broliai, seserys ir jų vyrai bei žmonos, taip pat su Draudėju kartu gyvenantys asmenys, vedantys bendrą ūkį), taip pat fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie tiesiogiai ar netiesiogiai kontroliuoja ar yra kontroliuojami Draudėjo arba kartu su Draudėju yra kontroliuojami trečiosios šalies. Kontrolė – tai tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai įsigytas arba valdomas įmonės akcijų (pajų ar kitokių kapitalo dalių) paketas, suteikiantis jo savininkams arba valdytojams teisę į daugiau nei 20 % balsų juridinio asmens dalyvių susirinkime ar (ir) teisę skirti (išrinkti) ar atšaukti vadovą, ar (ir) daugiau nei pusę valdybos ar stebėtojų tarybos narių (juos atitinkančių valdymo organų) ar (ir) faktiškai kontroliuoti susijusio asmens priimamus sprendimus.

Trečiasis asmuo – Asmuo, nesusijęs draudimo santykiais su Draudiku ir Draudėju pagal sudarytą Draudimo sutartį. Trečiuoju asmeniu nelaikomas Draudėjas ir su Draudėju susiję asmenys.

Darbdavys – Įmonė, įstaiga, organizacija ar kita organizacinė struktūra, nepaisant nuosavybės formos, teisinės formos, rūšies bei veiklos pobūdžio, mokanti arba privalanti mokėti nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokas.

Darbuotojas – Fizinis asmuo, įdarbintas draudimo liudijime nurodyto Draudėjo įmonėje (ar dirbantis Draudėjo naudai), darbo sutarties ar kitos analogiško pobūdžio sutarties pagrindu, LR Darbo kodekso, Valstybės tarnybos įstatymo arba kitų LR teisės aktų numatyta tvarka. Darbuotoju taip pat yra laikomas mokinys, praktikantas ar

savanoris, kuriam Draudėjas yra patikėjęs atlikti darbą, paslaugą arba kitus veiksmus ir su kuriuo yra sudaręs atitinkamas sutartis.

Apdrausta veikla – Draudimo liudijime įvardinta Draudėjo veikla, kuriai taikoma draudimo apsauga. Jeigu Draudėjas vykdo kelias veiklas, draudimo apsauga galioja tik tai veiklai, kuri yra nurodyta draudimo liudijime.

Produktas – Kiekvienas Draudėjo pagamintas ir už atlygį į rinką pateiktas materialus kilnojamas daiktas arba daiktas, esantis sudėtinė kito kilnojamo arba nekilnojamo daikto dalimi, už kurį Draudėjas prisiima atsakomybę dėl jo gamybos, pateikimo į rinką, pardavimo arba kitokio panaudojimo būdo. Produktu taip pat laikoma Draudėjo suteikta paslauga – veikla, kuria tenkinamas konkretus vartotojo poreikis.

Produkto pateikimas – Tai Draudėjo produkto išleidimas į apyvartą tolimesniam, valdymui, naudojimui, vartojimui ar kitokiam paskirstymui verslo tikslais, taip pat jo perdavimas pagal pirkimo – pardavimo, perdirbimo, nuomos, ar kitokio panašaus pobūdžio sutartis.

Defektų turintis produktas – Bet koks draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu į rinką patekęs produktas, nurodytas draudimo liudijime, kuris neatitinka teisės aktuose saugiam produktui nustatytų reikalavimų ir tokiu pripažįstamas valstybinių saugos kontrolės institucijų ir (ar) Draudiko ir (ar) nepriklausomo eksperto.

Žala – Trečiojo asmens materialaus turto sunaikinimas, sugadinimas, praradimas ir (arba) trečiojo asmens kūno sužalojimas, sveikatos sutrikdymas (įskaitant mirtį) ir dėl to patirti tiesioginiai nuostoliai bei negautos pajamos, kurias trečiasis asmuo būtų gavęs jeigu nebūtų įvykęs įvykis (turtinė žala). Žalos sąvoka neapima neturtinės žalos. Taikant šių BCA taisyklių Papildomas draudimo sąlygas ir (arba) įtraukiant individualias sąlygas dėl draudimo apsaugos, žala gali būti apibrėžta kitaip.

Nuostoliai – Patirtos žalos piniginė išraiška. Į nuostolių dydį, šių BCA taisyklių nustatytomis sąlygomis, taip pat įskaičiuojamos Draudėjo patirtos, raštu su Draudiku suderintos išlaidos, susijusios su ekspertizės atlikimu, siekiant nustatyti žalos aplinkybes, priežastis ir dydį, taip pat su Draudiku raštu suderintos būtinos Draudėjo advokato atstovavimo išlaidos ginče bei trečiojo asmens naudai iš Draudėjo teismo priteistos bylinėjimosi išlaidos, patirtos dėl draudžiamuoju įvykiu pripažinto reikalavimo nagrinėjimo.

Negautos pajamos – Negautos pajamos (atskaičius visas išlaidas, mokėtinus mokesčius ir panašiai), kurias trečiasis asmuo realiai ir neabejotinai būtų gavęs, jei nebūtų buvę neteisėtų Draudėjo veiksmų, lėmusių žalą.

Neturtinė (moralinė) žala – Žala, kylanti kaip pasekmė dėl trečiojo asmens sveikatos sužalojimo, sutrikdymo ar gyvybės atėmimo. Moralinė žala papildomai susitarus pagal šias Taisykles gali būti draudžiamuoju įvykiu (Individuali draudimo sąlyga 011.1.22).

Besąlyginė išskaita – Nuostolio dydis, kurį privalo padengti pats Draudėjas kiekvieno draudžiamąjo įvykio atveju. Šis dydis draudimo liudijime gali būti nurodomas skaitine, procentine ar apibrėžto laikotarpio išraiška. Jeigu nėra sutarta kitaip, laikoma, kad pagal šias BCA taisykles ir (ar) Papildomas draudimo sąlygas taikoma išskaita yra besąlyginė.

Sąlyginė išskaita – Nuostolių dydis, kurį privalo padengti pats Draudėjas, jei nuostoliai neviršija išskaitos dydžio. Šis dydis draudimo liudijime gali būti nurodomas skaitine, procentine ar apibrėžto laikotarpio išraiška. Nuostoliams viršijus sąlyginės išskaitos dydį, BTA visiškai atlygina Draudėjo patirtą nuostolį, neišskaičiuodamas nustatytos išskaitos.

Kontrahentas (Subrangovas) – Fizinis ar juridinis asmuo, kuris nėra laikomas Draudėju pagal BCA taisyklių Bendrosios draudimo sąvokos ir sąlygos dalyje 1 skyriuje pateiktą apibrėžimą ir kuriam dėl draudimo liudijime nurodytos veiklos šalių susitarimo pagrindu Draudėjas pavedė (patikėjo) atlikti darbą, paslaugą arba kitus veiksmus.

Prašymas sudaryti draudimo sutartį – Draudiko nustatytos rašytinės formos dokumentas arba žodinis prašymas, kuriuo išreiškiamas Draudėjo ketinimas sudaryti Draudimo sutartį su Draudiku ir kuriuo Draudikui suteikiama informacija apie aplinkybes, turinčias įtakos draudimo rizikai įvertinti.

Atgręžtinio reikalavimo teisė (Subrogacija) – Draudiko teisė reikalauti grąžinti išmokėtą sumą (draudimo išmoką) iš atsakingo už padarytą žalą asmens. Subrogacija yra netaikoma Apdraustojo (Draudėjo) atžvilgiu, išskyrus įstatyme ir šiose Taisyklėse nustatytas išimtis.

Reikalavimas – Raštu pateiktas pranešimas, kuriuo kreipiamasi į Draudėją ar tiesiogiai į Draudiką dėl Draudėjo padarytos žalos atlyginimo nukentėjusiam trečiajam asmeniui.

Didelis neatsargumas – Draudėjo ar Apdraustojo, jo darbuotojų ar kitų su Draudėju ar Apdraustųjų susijusių asmenų elgesys, pasireiškiantis veiksmais ir (ar) neveikimu, kurių asmuo, laikydamasis bent minimalių saugos, atsargumo ir dėmesingumo reikalavimų, nebūtų (būtų) padaręs.

Patikėtas turtas – Draudėjo teisėtai valdomas tretiesiems asmenims priklausantis turtas. Sąvoka neapima turto (pastatai, statiniai, teritorija), kur Draudėjas vykdo statybos darbus.

Draudimo apsaugos laikotarpis – Draudimo liudijime nurodytas laiko tarpas, kuriuo apibrėžiama draudimo apsaugos galiojimo pradžia ir pabaiga, kuri nebūtinai sutampa su draudimo sutarties laikotarpiu. Jeigu nesutarta kitaip, laikoma, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo sutarties laikotarpiu, jei Draudėjas tinkamai ir laiku vykdo sutartimi priimtus įsipareigojimus, įskaitant draudimo įmokos ar pirmosios jos dalies mokėjimą.

Draudimo sutarties laikotarpis – Draudimo liudijime nurodytas draudimo sutarties galiojimo laiko tarpas, šalims tinkamai ir laiku vykdam sutartus įsipareigojimus.

Retroaktyvi data – Draudimo liudijime nurodyta konkreti data, prieš prasidedant draudimo sutarties laikotarpiui, nuo kurios apdraustam objektui yra taikoma draudimo liudijime nurodyta draudimo apsauga (Individuali draudimo sąlyga 011.1.23).

Pratęstas pretenzijos pareiškimo laikotarpis – Šalims susitarus pagal Individualią draudimo sąlygą 011.1.24, taikomas papildomas terminas, per kurį Draudėjas turi teisę pranešti apie draudimo apsaugos galiojimo metu ir šiuo nustatytu papildomu laikotarpiu gautus reikalavimus atlyginti tretiesiems asmenims padarytą žalą, laikantis visų šiose taisyklėse ir (ar) Papildomose draudimo sąlygoje nurodytų apie informavimo įvykį terminų ir reikalavimų. Išplėstinis reikalavimo pateikimo laikotarpis prasideda iš karto, kai pasibaigia Draudimo sutartyje nustatytas laikotarpis.

Motorinė transporto priemonė – Transporto priemonė, turinti variklį, įskaitant traktorius, mopedus, kitas savaeigės transporto priemones, skirtas žmonėms ir (arba) kroviniams vežti, išskyrus bėgines transporto priemones.

Piniginės vertybės – Lietuvos Respublikos arba užsienio valstybių piniginiai ženklai, čekiai, vekseliai, akcijos, obligacijos ir kiti dokumentai, apyvartoje pakeičiantys grynuosius, mokėjimo kortelės.

Dvigubas draudimas – Draudimo išmokos mokėjimas Draudėjui dėl to paties nuostolio pagal kelias draudimo sutartis, kai BTA atlygina nuostolį proporcingai savo atsakomybės daliai. Šiuo atveju bendra draudimo išmokų suma neturi viršyti nuostolio sumos.

Nevisiškas draudimas – Atvejis, kai įvykus draudžiamajam įvykiui, BTA privalo atlyginti Draudėjui ar Naudos gavėjui jo patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui, jeigu nustatyta Draudimo suma yra mažesnė už Draudimo vertę.

2. DRAUDIMO OBJEKTAS

2.1. Draudimo objektas – atsižvelgiant į šių BCA taisyklių Bendrosios dalies sąlygas, nustatytas Papildomas draudimo sąlygas ir (ar) individualias draudimo sutarties sąlygas, įstatymų nustatyta tvarka Draudėjui kylanti civilinė atsakomybė už tretiesiems asmenims padarytą žalą:

2.1.1. Bendros civilinės atsakomybės draudimo atveju Draudėjui eksploatuojant teisėtai priklausančius ir (ar) jo teisėtu pagrindu valdomus statinius, patalpas, teritorijas, reklaminius standus, iškabas, įrengimus ar kitus draudimo liudijime nurodytu adresu esančius objektus;

2.1.2. Veiklos civilinės atsakomybės draudimo atveju – kilusią Draudėjui vykdam apdraustą draudimo liudijime nurodytą veiklą;

2.1.3. Produkto civilinės atsakomybės draudimo atveju – padarytą Draudėjo pateiktu netinkamos kokybės produktu arba paslauga.

2.2. Civilinė atsakomybė – pareiga atlyginti trečiajam asmeniui padarytą žalą, atsiradusią atlikus veiksmus (įskaitant neveikimą), kuriuos įstatymas draudžia atlikti, arba pažeidus bendro pobūdžio pareigą elgtis atidžiai ir rūpestingai.

2.3. Priklausomai nuo Draudėjo pasirinkto varianto, nurodyto draudimo liudijime, šių taisyklių pagrindu gali būti draudžiama:

2.3.1. Pagal Bendrosios civilinės atsakomybės draudimo sąlygą – Draudėjo civilinė atsakomybė trečiajam asmeniui už žalą, kilusią dėl eksploatuojamų Draudėjui teisėtai priklausančių ir (ar) jo teisėtu pagrindu valdomų statinių, patalpų, teritorijos, reklaminių standų, iškabų, įrengimų ar kitų objektų, esančių draudimo liudijime nurodytu adresu, trūkumų;

2.3.2. Pagal Veiklos civilinės atsakomybės draudimo sąlygą – Draudėjo civilinė atsakomybė trečiajam asmeniui už žalą, padarytą draudėjui vykdam apdraustą draudimo liudijime nurodytą veiklą;

2.3.3. Pagal Produkto civilinės atsakomybės draudimo sąlygą – Draudėjo civilinė atsakomybė trečiajam asmeniui už žalą, padarytą Draudėjo pateiktu netinkamos kokybės produktu arba paslauga.

- 2.4.** Šalys gali susitarti dėl Papildomų draudimo sąlygų, nurodytų BCA taisyklių Specialiojoje dalyje, taikymo, kurios įrašomos į draudimo liudijimą.

3. DRAUDŽIAMASIS ĮVYKIS

- 3.1.** Draudžiamasis įvykis – tai draudimo laikotarpiu ir teritorijoje pateiktas trečiojo asmens reikalavimas atlyginti žalą, kai nustatomos visos šios sąlygos:
- 3.1.1.** įvykis, lėmęs žalą trečiajam asmeniui, turi būti įvykęs laikotarpiu nuo draudimo apsaugos pradžios iki draudimo apsaugos laikotarpio pabaigos, draudimo liudijime nurodytoje teritorijoje;
  - 3.1.2.** reikalavimas atlyginti Draudėjo padarytą žalą dėl draudžiamąjo įvykio yra pareikštas rašytine (pretenzijos/ ieškinio) forma Draudimo sutarties laikotarpiu arba Išplėstiniu reikalavimo pateikimo laikotarpiu, jei dėl jo susitarta pagal Papildomas draudimo sąlygas, o BTA apie įvykį yra informuotas BCA taisyklėse nustatytais terminais;
  - 3.1.3.** reikalavimas pareikštas dėl draudimo liudijime nurodytos apdraustos Draudėjo civilinės atsakomybės (veiklos civilinės atsakomybės, bendrosios civilinės atsakomybės ar produkto civilinės atsakomybės);
  - 3.1.4.** Draudėjui pagal įstatymus kyla civilinė atsakomybė dėl trečiajam asmeniui padarytos žalos;
  - 3.1.5.** Draudėjas nežinojo ir (ar) negalėjo žinoti apie draudžiamąjį įvykį ir (ar) trečiojo asmens nuostolius iki draudimo sutarties sudarymo.
- 3.2.** Kilus abejonėms dėl įvykio datos kūno sužalojimo arba sveikatos sutrikdymo atveju, žalos padarymo data laikoma diena, kai nukentėjusysis pirmą kartą kreipiasi į gydytoją dėl simptomų (požymių), kuriais grindžiama žala ir reikalavimas dėl jos atlyginimo.
- 3.3.** Vienu įvykiu laikoma trečiųjų asmenų patirta žala, kilusi dėl tos pačios priežasties ir tomis pačiomis aplinkybėmis, neatsižvelgiant į tai, ar dėl jos atlyginimo buvo pareikštas vienas ar keli reikalavimai, tačiau kiekvieno pareikšto reikalavimo atitikimas draudžiamąjo įvykio sąlygoms, nurodytoms šio skyriaus 3.1 punkte, yra vertinamas atskirai.
Jeigu kiti (tolimesni) įvykiai iš įvykių serijos įvyko dėl Draudėjo tyčinių veiksmų arba akivaizdaus aplaidumo arba dėl to, kad Draudėjas nevykdė savo įsipareigojimų, nurodytų BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 10.2.1 punkte, BTA neprisiima atsakomybės už tokių įvykių padarinius.

4. NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI

- 4.1.** Nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi reikalavimai atlyginti žalą:
- 4.1.1.** susijusių su trečio asmens bet kokiais finansiniais nuostoliais, kurie kilo ne kaip trečiojo asmens kūno sužalojimo, gyvybės atėmimo arba materialaus turto sugadinimo, sunaikinimo dėl draudžiamąjo įvykio pagal šių taisyklių sąlygas pasekmė;
  - 4.1.2.** susijusių su neturtinės (moralinės) žalos atlyginimu (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.22);
  - 4.1.3.** atsiradusių ne dėl draudimo sutartyje nurodytos apdraustos veiklos, pateikto produkto ir (ar) suteiktos paslaugos;
  - 4.1.4.** nesusijusių su Draudėjo teisėtu pagrindu eksploatuojamais, apdrausta veiklai naudojamais statiniais, patalpomis, teritorija, įrengimais, mechanizmais ar kitais objektais, nurodytais draudimo sutartyje;
  - 4.1.5.** padaryta pačiam Draudėjui ar (ir) su Draudėju susijusiems asmenims;
  - 4.1.6.** susijusių su Draudėjo atsakomybe dėl pateiktų produktų ar (ir) suteiktų paslaugų kokybės garantijos, paties draudėjo patirčių nuostoliams ar išlaidoms, taisant veiklos rezultatą ar iš naujo atliekant blogai padarytus darbus, pakeičiant netinkamą produktą tinkamu;
  - 4.1.7.** padarytą Draudėjo produktui. Draudimas taip pat neapima reikalavimų, susijusių su išlaidomis dėl defektų paieškos arba netinkamo produkto pašalinimo iš rinkos, visuomenės informavimo apie netinkamą produktą, reikalavimų, susijusių su apyvartos kritimu (sumažėjimu) ir kitais su tuo susijusiais nuostoliais;
  - 4.1.8.** susijusių su Draudėjo arba trečiųjų asmenų patirtomis išlaidomis dėl defektų turinčio produkto pataisymo, grąžinimo, pakeitimo tinkamos kokybės produktu ar atšaukimo iš rinkos;
  - 4.1.9.** kilusių dėl to, kad produktas ar atlikta paslauga neatitiko lūkesčių, nesukėlė pažadėto ar tikėto efekto, poveikio, neatliko ar neviseškai atliko pažadėtas ar tikėtasis funkcijas;

- 4.1.10.** padarytą turtui, kuriame Draudėjo produktas yra sudėtinė dalimi mišinio, detalės, ingrediento, pakuotės ar kitu pavidalu;
- 4.1.11.** kuri atsirado dėl produkto ar paslaugos naudojimo pažeidžiant saugos reikalavimus ar naudojimo ne pagal paskirtį, arba ne pagal pridėtą naudojimo instrukciją ar kitą produkto savybę ir jo naudojimo būdą aprašantį dokumentą, taip pat ir kai toks aprašantis dokumentas nepridėtas, kai to reikalauja teisės aktai;
- 4.1.12.** atsiradusią dėl to, kad produktas neatitinka teisės aktuose nustatytų normų (standartų), neturi galiojančio pažymėjimo, atestato, sertifikato, leidimo, jeigu tokie dokumentai yra privalomi pagal galiojančius teisės aktus;
- 4.1.13.** kurią Draudėjas padaro sąmoningai arba atlikdamas veiksmus, kurie užtraukia baudžiamąją atsakomybę; Draudėjo žinojimas apie produktų defektus, kenksmingas savybes, darbų, paslaugų arba kitų veiksmų netinkamumą prilyginamas sąmoningai kaltes formai pagal šio punkto sąlygas;
- 4.1.14.** BTA visais atvejais neatlygina žalos, padarytos dėl Draudėjo tyčios ar didelio neatsargumo. Jei paaiškėtų, kad BTA pagal teisinį reguliavimą neturi pagrindo remtis tyčios ar didelio neatsargumo aplinkybėmis prieš nukentėjusius trečiuosius asmenis, Draudėjas privalo grąžinti Draudikui šio išmokėtą draudimo išmoką;
- 4.1.15.** padarytą Draudikui, atsiradusią tarp Draudėjo ir kitų ta pačia draudimo sutartimi apdraustų asmenų bei tarp apdraustųjų ir jų kontrahentų (subrangovų), jeigu nėra sutarta kitaip;
- 4.1.16.** įvykusią dėl sveikatos priežiūros paslaugų teikimo, tame tarpe medicininių procedūrų vykdymo, medicininės konsultacijos teikimo;
- 4.1.17.** kilusią dėl netinkamo sutarties įvykdymo ar neįvykdymo (sutartinė atsakomybė). Taip pat tais atvejais, kai sutartimi nustatyta atsakomybė už žalą yra didesnės apimties nei ta, kurią nustato įstatymas nesant sutarties, draudimo apsauga taikoma ta dalimi, kiek kiltų Draudėjo civilinė atsakomybė pagal įstatymą be sutarties;
- 4.1.18.** kilusią dėl darbų, paslaugų ir (ar) produktų neatlikimo, nepateikimo arba vėlavimo juos atlikti, pateikti;
- 4.1.19.** kilusią dėl Draudėjo vykdomos veiklos, valdomo/ekspluatuojamo turto, patiektų ar pagamintų produktų, jeigu Draudėjui, vykdant veiklą ar iki draudimo apsaugos laikotarpio pradžios arba retroaktyvios datos, jei tokia buvo numatyta, buvo ir/ ar turėjo būti žinoma apie tokių veiksmų, produktų, paslaugų trūkumus, defektus ar kenksmingą poveikį, netinkamą kokybę, nepakankamą saugumą ar kitas panašias aplinkybes, dėl kurių atsirado žala;
- 4.1.20.** susijusią arba tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai kilusią dėl to, kad Draudėjas per nustatytą laikotarpį nepašalina aplinkybių, kurias pašalinti teisėtai reikalavo BTA ir/ ar atitinkamos valstybinės institucijos;
- 4.1.21.** atsiradusią dėl Draudėjo ar jo įgaliotų asmenų veikos (veikimo, neveikimo), kai jis (jie) buvo apsvaigę nuo alkoholio, narkotinių ar toksinių, svaiginamųjų medžiagų;
- 4.1.22.** dėl natūralaus turto nusidėvėjimo ar vertės sumažėjimo;
- 4.1.23.** susijusią su žala dėl motorinių sausumos transporto priemonių, kurių valdytojų civilinė atsakomybė privalo būti apdrausta transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu, eksploatavimu;
- 4.1.24.** atsiradusią dėl veiklos vykdymo, produktų pateikimo, neturint tam įgaliojimų, licencijų ar leidimų, jeigu pagal įstatymus jie privalomi;
- 4.1.25.** atsiradusią dėl klaidų ar trūkumų tyrimuose, matavimo rezultatuose, brėžiniuose, darbų specifikacijose, išvadose, ataskaitose, instrukcijose, skaičiuoklėse (sąmatose), statybų priežiūros arba montavimo srities veiklos, susijusios su kontrole arba išvadų (rekomendacijų) teikimu, projektavimo, planavimo ar kitokio pobūdžio konsultacijose, kurie yra pateikiami kartu su Draudėjo produktu arba patys yra Draudėjo produktas;
- 4.1.26.** padarytą dėl netinkamo transportavimo arba ekspedijavimo sutarties įsipareigojimų vykdymo, taip pat kylančią pagal vežėjo civilinę atsakomybę;
- 4.1.27.** piniginiams vertybėms, meno dirbiniams, archyvų arba kolekcionierių kolekcijoms;
- 4.1.28.** kurią sukelia pastovi emisijas t.y. atsiradusią palaipsninio arba ilgalaikio temperatūros, dujų, garų, drėgmės, sniego tirpsmo, pelėsių, dūmų, suodžių, dulkių, triukšmo kvapo, šviesos, vibracijos poveikio

taip pat dėl grybelio, žemės įgriuvų arba nuošliaužų (kartu su ant jos stovinčiais statiniais) poveikio;

- 4.1.29.** reglamentuojamą direktyvos 2004/35/CE dėl aplinkai daromos žalos prevencijos ir pašalinimo;
- 4.1.30.** susijusią su geologija ir kalnakasyba;
- 4.1.31.** kurią padarė Draudėjo žinioje esantys gyvuliai ir gyvūnai;
- 4.1.32.** susijusią su prievole sumokėti netesybas, delspinigius, baudas, nuobaudas arba kito panašaus pobūdžio sankcijas ar baudžiamojo pobūdžio nuostolius;
- 4.1.33.** susijusią su autorinių teisių ir gretutinių teisių pažeidimu, patentų, prekių ženklų, logotipų arba prekių ir įmonių pavadinimų naudojimu, pažeista juridinio asmens reputacija, Konkurencijos įstatymo pažeidimu;
- 4.1.34.** susijusią su asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pažeidimu, asmens įžeidimo, garbės ir orumo pažeminimo, teisės į privatų gyvenimą ir jo slaptumą pažeidimo, diskriminacija;
- 4.1.35.** susijusią su klaidinančia arba nesąžininga reklama arba skelbimais;
- 4.1.36.** tiesiogiai ir/ar netiesiogiai kilusią dėl nuodingų, radioaktyvių, toksinių, sprogstamųjų, pavojingų medžiagų, atliekų ir (ar) jų dalių saugojimo, sandėliavimo, naudojimo, krovimo, transportavimo, ar radioaktyvaus užteršimo;
- 4.1.37.** atsiradusios dėl produkto, kurio sudėtyje yra žmogaus kraujo, plazmos arba žmogiškos kilmės į kraują panašių medžiagų, genetiškai modifikuoto produkto, produkto, kurio sudėtyje yra medicinos tikslams naudojamo silikono;
- 4.1.38.** atsiradusios dėl produkto, kuris skirtas naudoti arba montuoti kokiose nors skraidančiuose arba kosminiuose objektuose, taip pat žalos, susijusios su orlaivių ir kosminių skaidančių objektų turėjimu, gamyba, priežiūra arba aptarnavimu;
- 4.1.39.** susijusią su visų rūšių vandens, oro ir geležinkelio transporto priemonių naudojimu ir/ ar eksploatavimu, taip pat oro ar jūrų uosto valdymu arba bet kokia veikla jų teritorijoje;
- 4.1.40.** kilusią dėl fejerverkų ir visų rūšių šaudmenų ir/ar sprogmenų gamybos, naudojimo, valdymo, saugojimo ar platinimo;
- 4.1.41.** atsiradusią dėl karo, pilietinio karo, invazijos, užsienio valstybės priešiško veiksmų, karinio pobūdžio veiksmų (nepriklausomai nuo to, ar karas buvo paskelbtas ar ne), pilietinio karo, sukilimo, revoliucijos, maišto, riaušių, streiko, lokauto, sabotažo, vidinių neramumų, karinio arba civilinio perversmo, politinių organizacijų organizuotų ar su jomis susijusių asmenų vykdomų organizuotų ar piktavališkų veiksmų, sąmokslų, turto konfiskavimo, arešto, rekvizicijos, sunaikinimo arba sugadinimo, vykdančių valdžios organų ar muitinės įstaigų įsakymus;
- 4.1.42.** teroro veiksmų, kurių metu kyla pavojus žmonių gyvybei, sveikatai, turtui, infrastruktūros objektams, ir suprantamų kaip bet kokio pobūdžio veiksmai, susiję su jėgos, prievartos, smurto panaudojimu arba grasinimu panaudoti prievartą, kuriuos vykdo asmuo arba asmenų grupė, veikianti savarankiškai arba kokių nors organizacijų ar vyriausybės įgaliojimu ar pavedimu, siekiant politinių, ekonominių, religinių, ideologinių arba panašių tikslų, kuriais norima paveikti, įbauginti vyriausybę, visuomenę arba kurią nors jos dalį arba veiksmai, kurie pagal teisės aktus ir teisinę praktiką pripažįstami teroro aktu;
- 4.1.43.** dėl bet kokių branduolinės reakcijos, branduolinės spinduliuotės, radioaktyvaus užteršimo pasekmių, taip pat bet kokių spindulių (elektromagnetinių, šilumos, šviesos ir kt.) poveikio bei dėl cheminių, biologinių medžiagų naudojimo ne pagal jų paskirtį;
- 4.1.44.** atsiradusios dėl reagavimo, bandymo užkirsti kelią arba nuslopinti šio skyriaus 4.1.41-4.1.43 papunkčiuose nurodytus veiksmus ir įvykius;
- 4.1.45.** susijusią arba tiesiogiai ir (ar) netiesiogiai kilusią dėl:
  - 4.1.45.1.** asbesto arba kitos medžiagos, savo sudėtyje turinčios asbesto, Ureaformaldehido Urea Formaldehyde), švino, polichloruoto bifenilo (PCB), dioksinų, bet kokių organinių teršalų naudojimo, nepaisant jų pavidalo arba kiekio;
  - 4.1.45.2.** pernešamos (užkrečiamos) spongiforminės encefalopatijos (TSE), įskaitant, bet neatsiribojant spongiformine galvijų encefalopatija (BSE kempinligės) ar nauja Jakob-Kreutzfeldt ligos atmaina;
  - 4.1.45.3.** genetiškai modifikuotų komponentų ar jiems prilygintų gaminių, kurių genetinė

- informacija yra pakeista, taip pat produktų, kurių sudėtyje yra genetiškai modifikuotų komponentų;
- 4.1.45.4.** jonizuojančių, lazerio, mazerio spindulių, aukšto dažnio energijos spinduliuotės, radioaktyvios spinduliuotės, taip pat įvykusių dėl netiesioginio arba tiesioginio magnetinio arba elektromagnetinio lauko poveikio;
- 4.1.45.5.** įvairaus tipo kompiuterių programinių įrangų bei kitų tipų programų, trikdančių kokios nors programos, kompiuterio, tinklo, telefono darbą, nepriklausomai nuo jų atsiradimo priežasčių, tame tarpe susijusių su internetu arba su naudojimusi internetu;
- 4.1.45.6.** negalėjimo nuskaityti datos arba neteisingo datos įskaitymo pasekmė, susijusi su faktu, kad kompiuteriuose, kompiuterių sistemose, programinėse įrangose, kompiuterių procesoriuose, elektronikos įrangoje esančiuose laukeliuose, kuriuose nurodomi metai nėra numatytas pakankamas ženklų skaičius, dėl to neįmanoma atrasti, įsiminti, įrašyti arba apdoroti duomenų, susijusių su datos nuskaitymu;
- 4.1.45.7.** dėl tabako produktų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo, naudojimo, platinimo, reklamavimo;
- 4.1.45.8.** žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) arba šio viruso mutavusių derivantų ir/arba atmainų, taip pat už atsakomybę dėl būklės bet koku būdu susijusios su įgytu imunodeficito sindromu (AIDS) ar kitu panašaus pobūdžio sindromu;
- 4.1.45.9.** bet kokio pobūdžio užkrečiamų ligų;
- 4.1.45.10.** dokumentų, programinės įrangos, duomenų, neatsižvelgiant į jų išraišką ar formą, jų laikmenų sugadinimo, sunaikinimo, praradimo, netekimo, netinkamo perdavimo, neteisėto panaudojimo;
- 4.1.45.11.** dėl elektromagnetinio lauko (EMF) ir/ar bet kokio pobūdžio elektromagnetinės radiacijos (EMR), įskaitant, bet neapsiribojant mobiliųjų telefonų, elektros linijų arba bet kokio pobūdžio elektros prietaisų skleidžiamo EMF/ EMR poveikio;
- 4.1.45.12.** dietilstibestrolio ar jo darinių (DES), kontraceptinių preparatų aktyvaus ir pasyvaus vartojimo ar naudojimo;
- 4.1.45.13.** sukeltą siliciodioksido, formaldegido poveikio, silicio dioksido nurijimo, įkvėpimo, absorbcijos ar buvimo silicio dioksido poveikyje;
- 4.1.45.14.** dėl bet kokių „grybelių“ ir/ar „sporų“ buvimo, įkvėpimo ar buvimo jų poveikyje, o taip pat bet kokiems kaštams ar išlaidoms, bet koku būdu susijusioms ar kylančioms iš panaikinimo, sušvelninimo, pašalinimo, sulaikymo, detoksikacijos, neutralizacijos, stebėsenos, kontroliavimo, atsikratymo; ar bet kokio įsipareigojimo ištirti ar įvertinti bet kokių „grybelių“ ir/ar „sporų“ buvimą ar efektą.
- Sąvoka „Grybeliai“ apima, bet neapsiriboja, bet kokios formos ar tipo pelėsius, grybus, mieles, ar bioteršalus;
  - Sąvoka „Sporos“ apima, bet neapsiriboja, bet kokią medžiagą, atsirandančią, kylančią iš bet kokių „grybelių“.
- 4.1.45.15.** perfluoralkilintomis ir polifluoralkilintomis medžiagomis (PFAS). PFAS reiškia cheminę medžiagą arba medžiagą, kurioje yra mažiausiai viena metilo arba metileno grupė, kurioje vandenilio atomai iš dalies arba visiškai pakeisti fluoro atomais.
- 4.2.** Jeigu sutarties šalių rašytiniu susitarimu draudimo apsauga nėra išplėsta (Papildomos draudimo sąlygos aiškiai apibrėžta apimtimi) ir susitarta dėl atitinkamų Papildomų draudimo sąlygų taikymo, nurodytų šių BCA taisyklių Specialiojoje dalyje, arba nėra susitarta raštu pagal individualias draudimo sutarties sąlygas, BTA neatsako už žalą:
- 4.2.1.** padarytą Draudėjo darbuotojams, mokiniui, praktikantui, kurią privalo atlyginti Draudėjas, kaip darbdavys (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.1);
- 4.2.2.** padarytą Draudėjui patikėtam turtui (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.2);
- 4.2.3.** kuris yra Draudėjo išsinuomotas, pasiskolintas, saugojamas, prižiūrimas, jam patikėtas, jo valdomas, naudojamas, kontroliuojamas ar transportuojamas;
- 4.2.4.** buvo Draudėjo ruošiamas, gaminamas, remontuojamas, montuojamas, perdirbamas, taisomas, kitaip apdorojamas, jei žala padaroma apdorojimo metu;
- 4.2.5.** padarytą viešbučio svečių įsineštiems daiktams, susijusių su viešbučio veiklos vykdymu (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.3);
- 4.2.6.** padarytą aplinkai (pasireiškusios oro, vandens, žemės užteršimu) ir su tuo susijusių nuostolių

(Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.4);

- 4.2.7.** kilusią už Lietuvos Respublikos ribų (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.5);
- 4.2.8.** kurią apima daugiabučių namų gyventojų bendrijos civilinė atsakomybė (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.6);
- 4.2.9.** sukeltą organizuoto renginio metu (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.7);
- 4.2.10.** padarytą tretiesiems asmenims priklausančioms transporto priemonėms arba (ir) konteineriams, vykdant pakrovimo, perkrovimo, iškrovimo darbus (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.8);
- 4.2.11.** padarytą sutartinių darbų, paslaugų vykdymo metu statybos, žemės ūkio mašinomis, savaeigėmis transporto priemonėmis, įskaitant pakrovimo, perkrovimo, iškrovimo darbus (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.9);
- 4.2.12.** padarytą atliekant statybos darbus (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.10);
- 4.2.13.** padarytą Draudėjo kontrahentų (subrangovų), kai Draudėjas pagal galiojančius teisės aktus yra atsakingas už subrangovų (kontrahentų) padarytą žalą (Individuali draudimo sąlygos Nr. 011.1.11, 011.1.12);
- 4.2.14.** už trečiųjų asmenų nuostolius, kuriuos jie patiria dėl Draudėjo pateikto defektų turinčio produkto pašalinimo, demontavimo ir kokybiško produkto montavimo (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.13);
- 4.2.15.** už trečiųjų asmenų nuostolius, kuriuos jie patiria dėl produktų defekto atsiradimo naudojant, apdorojant, perdirbant Draudėjo pagamintomis, pateiktomis, sumontuotomis arba prižiūromomis mašinomis ar įrenginiais (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.14);
- 4.2.16.** kilusią vykdant profesinę veiklą (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.15);
- 4.2.17.** kilusią dėl su vykdoma veikla susijusių Draudėjui patikėtų ir prarastų dokumentų (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.16);
- 4.2.18.** atsiradusią dėl gryųjų finansinių nuostolių (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.17);
- 4.2.19.** atsiradusią dėl sprogdinimo ar griovimo darbų vykdymo (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.18);
- 4.2.20.** padarytą ta pačia sutartimi apdraustų asmenų (kontrahentų) vieno kitam – kryžminė atsakomybė (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.19);
- 4.2.21.** atsiradusią dėl sutartinių prievolių nevykdymo ar netinkamo vykdymo (sutartinė atsakomybė) (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.20);
- 4.2.22.** atsiradusią dėl transporto priemonių valdymo (Individuali draudimo sąlyga Nr. 011.1.21).

5. DRAUDIMO SUMA

- 5.1.** Draudimo suma – tai draudimo sutartyje (įskaitant šias taisykles) nurodyta pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka ar jų suma, kurią BTA gali išmokėti už visus įvykusius draudžiamuosius įvykius pagal draudimo sutartį ir (ar) Draudėjo pasirinktą draudimo sąlygą (variantą). Gali būti nustatyta bendra draudimo suma visiems draudimo objektams, kurios negali viršyti visų draudimo išmokų suma, mokama pagal draudimo sutartį pagal visus draudžiamuosius įvykius ir visas draudimo sąlygas.
- 5.2.** Išmokėjus visas draudimo sutartyje nustatytas draudimo sumas arba nustatytą bendrą draudimo sumą visiems draudimo objektams, draudimo sutarties galiojimas pasibaigia.
- 5.3.** Draudimo suma nustatoma Draudėjo pageidavimu, BTA neatsako už netinkamai nustatytą sumos dydį.
- 5.4.** Draudimo sutartyje šalys gali susitarti ir nustatyti individualias draudimo sumas bei draudimo sumos sublimitus įvardintų draudžiamų objektų, atskirų žalos rūšių atžvilgiu arba vienam draudžiamajam įvykiui. Tokiu atveju, įvykus draudžiamajam įvykiui, BTA moka draudimo išmoką, neviršydama atitinkamo sublimito dydžio. Bet kuris iš nustatytų sublimitų negali būti didesnis už nustatytą draudimo sumą.
- 5.5.** Draudimo suma kiekvieną kartą sumažėja išmokėtos (-ų) draudimo išmokos (-ų) dydžiu iki visiško jos išnaudojimo. Kai draudimo išmoka mokama pagal nustatytą sublimitą, kiekvieną kartą išmokėjus išmoką, sumažėja ir nustatytas sublimitas, ir tuo pačiu dydžiu sumažėja nustatyta draudimo suma. Draudimo sutartis lieka galioti tuo sublimito ir draudimo sumos dydžiu, kuris lieka atėmus išmokėtą draudimo išmokos dydį.

- 5.6.** Draudėjo pageidavimu, sumokėjus papildomą draudimo įmoką, BTA gali likusiam draudimo apsaugos laikotarpiui, padidinti arba papildyti draudimo sumą arba atskirus sublimitus.

6. IŠSKAITA

- 6.1.** Sudarant draudimo sutartį, kiekvienam draudžiamajam įvykiui BTA nustato išskaitą. Išskaita gali būti nustatoma procentais nuo žalos dydžio, draudimo sumos arba išreikšta fiksuota pinigų suma.
- 6.2.** Išskaita gali būti sąlyginė ar besąlyginė. Taikant sąlyginę išskaitą, BTA neatsako ir draudimo išmokos nemoka už žalą, kurios dydis neviršija išskaitos dydžio, ir pilnai atsako už žalą, jeigu jos dydis viršija išskaitą. Taikant besąlyginę išskaitą, Draudiko atsakomybė kiekvienu draudžiamąjo įvykio atveju lygi pagal šias Taisykles apskaičiuotos žalos dydžiui, išskaičiavus išskaitą.
- 6.3.** Draudimo sutartyje išskaita gali būti taikoma kiekvienam draudžiamajam įvykiui arba bendrai draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui.

7. DRAUDIMO ĮMOKA

- 7.1.** Draudimo įmokos dydis nustatomas BTA ir Draudėjo susitarimu. Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo liudijime.
- 7.2.** Jei draudėjas nesumoka draudimo įmokos ar pirmosios jos dalies, su kurios mokėjimu siejamas Draudimo sutarties įsigaliojimas, taikomos šiose BCA taisyklėse nustatytos pasekmės (Bendrosios draudimo sąvokos ir sąlygos 4.3. – 4.4. punktai).
- 7.3.** Pasibaigus draudimo sutarties galiojimui ar ją nutraukus, Draudėjo pareiga mokėti draudimo įmoką už laikotarpį, kai buvo teikiama draudimo apsauga, išlieka.
- 7.4.** Šalys gali susitarti raštu taikyti kintamą įmokos rodiklį. Įtraukus tokią sąlygą į Draudimo liudijimą, kad draudimo įmoka apskaičiuojama pagal kintamą rodiklį – darbuotojų skaičių ar numatomą metinę įmonės apyvartą, yra nurodoma avansinė draudimo įmoka, kurią Draudėjas privalo sumokėti polise nurodytu terminu, ir minimali draudimo įmoka. Pasibaigus draudimo sutarties galiojimui ar kitais šalių sutartais terminais, Draudėjas privalo pateikti duomenis apie faktinį darbuotojų skaičių ar metinį apyvartos dydį, pagal kurį paskaičiuojama galutinė draudimo įmoka, kuri negali būti mažesnė už nurodytą minimalią draudimo įmoką:
- 7.4.1.** Jei paskaičiuota galutinė draudimo įmoka yra didesnė nei avansinė draudimo įmoka, Draudėjas privalo sumokėti galutinės ir avansinės draudimo įmokų skirtumą;
- 7.4.2.** Jei paskaičiuota galutinė draudimo įmoka yra mažesnė nei avansinė draudimo įmoka, draudimo įmokos skirtumas yra užskaitomas kitai Draudėjo draudimo sutarčiai arba pervedamas į jo nurodytą sąskaitą.

8. DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMAS IR GALIOJIMAS

- 8.1.** Draudimo sutartis sudaroma pagal Draudėjo pateiktą raštišką arba žodinį prašymą BTA.
- 8.2.** Draudėjas, norintis sudaryti Draudimo sutartį, privalo pateikti BTA informaciją apie BTA nurodytas esmines aplinkybes ir kitas Draudėjui žinomas aplinkybes, kurios gali turėti įtakos Draudžiamąjo įvykio atsitikimo rizikai bei galimos žalos dydžiui, taip pat nurodyti, ar draudžiamas objektas jau yra apdraustas kitų draudimo įmonių.
- 8.3.** BTA turi teisę kreiptis į Draudėją su prašymu pateikti papildomą informaciją, reikalingą BTA sutarties sudarymui ir (arba) rizikos įvertinimui.
- 8.4.** BTA turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas asmeniui atsisakymo priežasčių.
- 8.5.** Draudimo sutarties sudarymas patvirtinamas Draudimo liudijimu (polisu), išduodamu BTA.
- 8.6.** Draudimo sutartis sudaroma vienerių metų laikotarpiui, jeigu nesutarta kitaip. Draudimo sutarties laikotarpis nurodomas draudimo liudijime (polise).
- 8.7.** Draudėjas privalo pranešti BTA apie visas sudarytas ar ketinamas sudaryti tų pačių rizikų dėl to paties draudimo objekto draudimo sutartis su kitomis draudimo įmonėmis ir jų sąlygas, tiek prieš sudarant draudimo sutartį, tiek draudimo sutarties galiojimo metu.
- 8.8.** Sudarius Draudimo sutartį kito asmens naudai, taisyklėse nurodytas pareigas privalo vykdyti ir Apdraustasis/ Naudos gavėjas, išskyrus atvejus, kai jis nežinojo ir negalėjo žinoti apie jo naudai sudarytą Draudimo sutartį.
- 8.9.** BTA turi teisę tikrinti apdraustą riziką bei objektą ir po draudimo sutarties sudarymo. Draudikui pareikalavus Draudėjas privalo užtikrinti reikiamos informacijos, objektų prieinamumą.

8.10. BTA turi teisę, tačiau neprivalo, prieš sudarant sutartį apžiūrėti ir (ar) draudžiamą riziką ir (ar) (įvertinti) draudžiamą turtą, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti.

8.11. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo dėti visas pastangas užkirsti kelią draudžiamajam įvykiui atsitikti bei imtis visų būtinų priemonių žalai išvengti, laikytis raštiškų BTA nurodymų. Draudėjas privalo suteikti galimybę BTA ar įgaliotam BTA atstovui apžiūrėti apdraustą objektą ir patikrinti, ar Draudėjas laikosi Draudimo sutartyje numatytų sąlygų bei BTA nurodymų. Šioje nuostatoje nurodytų reikalavimų nepaisymas yra laikomas esminiu Draudimo sutarties pažeidimu, suteikiančiu BTA teisę nutraukti Draudimo sutartį.

9. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS IR SUMAŽĖJIMAS

9.1. Draudimo rizika padidėja arba sumažėja, kai draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu pasikeičia aplinkybės, tiesiogiai susijusios su grėsmės įvykti draudžiamajam įvykiui padidėjimu arba sumažėjimu, ir jeigu BTA nurodė ją draudimo sutartyje, kaip turinčią įtakos draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui.

9.2. Jeigu draudimo rizika padidėja jau sudarius draudimo sutartį, Draudėjas privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo to momento, kai pats apie tai sužinojo ar turėjo sužinoti, raštu pranešti BTA apie draudimo rizikos padidėjimą. Padidėjus draudimo rizikai, BTA turi teisę reikalauti sumokėti papildomą draudimo įmoką.

9.3. Jeigu draudimo sutarties galiojimo metu paaiškėja, kad draudimo rizika sumažėjo, Draudėjas turi teisę reikalauti sumažinti draudimo įmoką.

10. DRAUDĖJO IR BTA PAREIGOS ĮVYKUS DRAUDŽIAMAJAM ĮVYKIUI

10.1. Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo nedelsiant, ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines dienas raštu pranešti Draudikui apie visus aplinkybių, galinčių turėti įtakos draudžiamajam įvykiui ir/ar žalos Draudimo objektui atsiradimui bei galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui), pasikeitimus. Jeigu draudėjas neįvykdo šiame punkte nustatytos pareigos, BTA turi teisę reikalauti nutraukti sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos draudimo įmokos. Tačiau BTA neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.

10.2. Įvykus draudžiamajam įvykiui, Draudėjas (Apdraustasis ir Naudos gavėjas) privalo:

10.2.1. imtis visų prevencijos ir kitų priemonių žalai išvengti bei jau atsiradusių nuostolių dydžiui sumažinti;

10.2.2. nedelsiant, nuo sužinojimo momento apie įvykį, informuoti atitinkamas institucijas ar (ir) tarnybas (greitoji medicininė pagalba, policija, priešgaisrinė tarnyba, avarinė tarnyba ir t.t.);

10.2.3. nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 7 (septynias) darbo dienas, apie įvykį raštu pranešti Draudikui, nurodant šias aplinkybes:

10.2.3.1. kada, kur ir kokiomis aplinkybėmis įvyko įvykis;

10.2.3.2. vardus, pavardes, pavadinimus ir adresus asmenų, galinčių pateikti ar teikiančių reikalavimus;

10.2.3.3. galimą nuostolių (reikalavimo) dydį;

10.2.3.4. įvykio priežastis, poziciją dėl pareikšto reikalavimo ir su tuo susijusius paaiškinimus.

10.2.4. vykdyti BTA (jo atstovų) nurodymus, laikytis rekomendacijų, suteikti jam informaciją ir reikiamus įgaliojimus;

10.2.5. suteikti BTA arba jo atstovui galimybę nevaržomai tirti visokeriopai padėti BTA ar jo atstovui nustatyti įvykio priežastis ar aplinkybes bei nustatyti nuostolio dydį, teikti reikalaujamus su tuo susijusius dokumentus;

10.2.6. bendradarbiauti su BTA, siekiant įvertinti reikalavimo pagrįstumą ir dydį;

10.2.7. per 2 darbo dienas, net ir tuo atveju, jeigu apie draudžiamąjį įvykį BTA jau buvo pranešta anksčiau, pranešti BTA apie pradėtus teismo procesus, susijusius su reikalavimu atlyginti žalą;

10.2.8. suteikti BTA visus įgaliojimus derėtis su trečiuoju asmeniu, pareiškusiu reikalavimą (-us), dalyvauti teisminiame ir neteisminiame ginčo nagrinėjime ir sudaryti taikų susitarimą (sutartį);

10.2.9. bendradarbiauti, siekiant taikaus ginčo sprendimo.

10.3. Draudėjas taip pat privalo pateikti BTA visus priimtus procesinius sprendimus, susijusius su draudžiamuoju įvykiu (nutraukti/ sustabdyti ikiteisminį tyrimą dėl žalą sukėlusios nusikalstamos veikos, kompetentingo teismo

sprendimo nuorašą dėl įvykio, sukėlusio žalą, ir kt.) per tokį terminą, kuris leistų Draudikui pateikti (apeliacinį) skundą.

10.4. Be raštiško BTA sutikimo Draudėjas neturi teisės iš dalies ar visiškai pripažinti ar tenkinti reikalavimą atlyginti žalą.

11. ŽALOS DYDŽIO NUSTATYMO IR DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMO TVARKA. DVGUBO DRAUDIMO SĄLYGA

11.1. BTA išmoka draudimo išmoką tik nustačius draudžiamąjį įvykio faktą ir draudimo išmokos dydį, vadovaujantis šio skyriaus nuostatomis. Draudimo išmoka išmokama, atlikus faktinį ir teisinį vertinimą, pripažinto reikalavimo ar ieškinio, pasiekto rašytinio taikaus susitarimo arba įsiteisėjusio teismo procesinio sprendimo pagrindu.

11.2. BTA draudimo sumos ribose padengia:

11.2.1. dėl draudžiamąjį įvykio trečiųjų asmenų patirtą žalą;

11.2.2. su BTA suderintas išlaidas, susijusias su ekspertizės atlikimu, kurios atliekamos žalos aplinkybėms, priežastims ir dydžiui nustatyti;

11.2.3. būtinas, su BTA raštu suderintas, Draudėjo patirtas advokato atstovavimo išlaidas ginče, kuris nagrinėjamas BTA raštiškai sutikus, net ir tuo atveju, kai yra abejojama, ar draudimo apsauga apima konkrečią žalą. Įvykus įvykiui, dėl kurio kyla Draudėjo civilinė atsakomybė ir prieš jį yra inicijuojamas baudžiamasis procesas, BTA padengia Draudėjo gynybos teisme išlaidas, tik jeigu pats pareikalavo pradėti šį procesą arba raštu sutinka padengti šias išlaidas;

11.2.4. trečiojo asmens naudai iš Draudėjo teismo priteistas bylinėjimosi išlaidas, patirtas dėl draudžiamąjį įvykiu pripažinto reikalavimo nagrinėjimo.

11.3. Draudėjo trečiojo asmens reikalavimo ar (ir) ieškinio pripažinimas arba patenkinimas neturi jokių teisinių padarinių BTA, jeigu šiam veiksmui iš anksto nebuvo gautas raštiškas BTA sutikimas.

11.4. BTA išmoka draudimo išmoką, kurios suma atitinka trečiojo asmens patirtos žalos dydį, tačiau ne daugiau nei draudimo liudijime nurodyta draudimo suma, neviršijant nustatytą sublimitų dydžio, atėmus nustatytos išskaitos dydį. Jei nustatytos draudimo sumos ar sublimito nepakanka visiems nuostoliams atlyginti, likusią nuostolių dalį privalo atlyginti pats Apdraustasis/ Draudėjas.

11.5. Kilus ginčui dėl nuostolių ir draudimo išmokos dydžio nustatymo, šalys turi teisę susitarti ir kreiptis į ekspertą (-us) dėl nuostolių dydžio nustatymo. Jei šalys per 14 (keturiolika) dienų nesusitaria dėl konkretaus eksperto ar ekspertizės įstaigos paskyrimo, kiekviena šalis kreipiasi į savo pasirinktą ekspertą ir nurodo trečią vyriausiąjį ekspertą, į kurį kreipiamasi tik tuo atveju, jei šalių pasirinktų ekspertų išvados prieštarauja viena kitai. Ekspertais negali būti pasirinkta asmenys, kuriuos su BTA, Draudėju ar trečiuoju asmeniu sieja tarnybiniai ryšiai ar jie kitaip priklausomi nuo vienos iš šalių. Išlaidas, susijusias su eksperto samdymu, apmoka ta šalis, kuri į jį kreipėsi, o jei šalys kreipėsi kartu, išlaidos apmokamos per pusę. Jei tarp šalių yra kilęs ginčas, ekspertų samdymo išlaidas apmoka šalis, kuri pripažinta neteisia. Pažymėtina, kad atlyginamos tik protingos ir pagrįstos eksperto (-ų) samdymo išlaidos.

11.6. BTA mokėtina draudimo išmoka nustatoma pagal Draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuoto nuostolio sumą, atsižvelgiant į dvigubą bei nevisišką draudimą.

11.7. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos išskaičiuojamos pagal Draudimo sutartį nesumokėtos draudimo įmokos, kurių mokėjimo terminas suėjęs, jei tarp BTA ir Draudėjo nėra sutarta kitaip. Visos draudimo sumos išnaudojimo atveju, t.y. kai išmokama draudimo išmoka ar jų suma lygi draudimo sumai, BTA iš draudimo išmokos išskaičiuoja visas nesumokėtas draudimo įmokas, neatsižvelgiant į jų mokėjimo terminus.

11.8. Tais atvejais, kai Draudėjas atsako už žalą kartu su kitais asmenimis, BTA mokama draudimo išmoka yra ne didesnė nei Draudėjui tenkanti nuostolių dalis, neatsižvelgiant į tai, kad Draudėjas atlygino trečiajam asmeniui visą patirtą žalą. Ši taisyklė taikoma ir tais atvejais, kai Draudėjo ir kitų už žalą atsakingų asmenų atsakomybė yra solidari.

11.9. Jei dėl vieno draudžiamąjį įvykio mokama draudimo išmoka pagal kelių draudimo sutartyje nustatytų objektų (įvykių, draudimo variantų) draudimo sąlygas, tai mokamai draudimo išmokai taikoma tik viena didžiausia nustatyta besąlyginė išskaita, kurios dydžiu mažinama mokama išmoka.

11.10. Jei trečiojo asmens reikalavimas Draudėjui, neviršija Draudimo sutartyje nurodytos išskaitos dydžio, o BTA raštu rekomendavo Draudėjui atlyginti nuostolius, tačiau Draudėjas ginčija trečiojo asmens reikalavimo

pagrįstumą ir/ar jo dydį, BTA neprivalo mokėti draudimo išmokos, net jei dėl šalių bylinėjimosi Draudėjo mokėtinas žalos atlyginimas viršytų Draudimo sutartyje nurodytos išskaitos dydį.

- 11.11.** Draudėjas visais atvejais privalo raštu suderinti su Draudiku konkretaus advokato (advokato padėjėjo) pasirinkimą dėl Draudėjo interesų atstovavimo teismuose, kai nagrinėjama byla dėl pagal Draudimo sutartį apdraustos Draudėjo civilinės atsakomybės kilimo.
- 11.12.** Atsisakius mokėti visą draudimo išmoką ar jos dalį, BTA apie tai raštu praneša Draudėjui arba reikalavimus pareiškusiam asmeniui, nurodydamas atsisakymo mokėti visą draudimo išmoką ar jos dalį, priežastis ir teisinį pagrindą.
- 11.13.** Jeigu Draudėjui/ Apdraustajam/ Naudos gavėjui priklauso draudimo išmoka dėl tų pačių nuostolių atlyginimo pagal kelias draudimo sutartis, BTA turi teisę sumažinti mokamą draudimo išmoką, proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį (Dvigubas draudimas). Bet kuriuo atveju draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekviena draudimo įmonė, sumažinama proporcingai pagal kiekvieną Draudimo sutartį taip, kad bendra draudimo išmoka neviršytų bendros patirtų atlygintinų nuostolių sumos.

12. DRAUDIMO IŠMOKOS NEMOKĖJIMAS IR MAŽINIMAS

12.1. Draudimo išmoka nemokama:

- 12.1.1.** kuomet įvykis pripažintas nedraudžiamuoju;
- 12.1.2.** Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas ar su šiais asmenimis susiję asmenys pateikia BTA žinomai klaidingą informaciją ar dokumentus, kurie turi esminės įtakos Draudžiamąjo įvykio faktui, priežastims, aplinkybėms ir (ar) galimam žalos (nuostolių) dydžiui įvertinti;
- 12.1.3.** draudimo sutartis buvo sudaryta po draudžiamąjo įvykio;
- 12.1.4.** jeigu draudžiamasis įvykis įvyksta draudimo apsaugos sustabdymo metu arba iki draudimo apsaugos įsigaliojimo;
- 12.1.5.** žala atsirado dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
- 12.1.6.** BTA nebuvo tinkamai informuotas apie įvykį ir (ar) reikalavimą, o Draudėjas savo nuožiūra atlygino žalą, išskyrus atvejus, kai išmokėta išmoka buvo besąlygiškai teisinga;
- 12.1.7.** be BTA raštiško sutikimo pripažintus trečiojo asmens reikalavimus ir (ar) jų dydį, išskyrus atvejus, kai šie reikalavimai yra besąlygiškai teisingi;
- 12.1.8.** draudimo sutartyje ar atitinkamuose teisės aktuose numatyti kiti pagrindai atsisakyti mokėti draudimo išmoką.

12.2. BTA turi teisę sumažinti ar atsisakyti mokėti draudimo išmoką, jei:

- 12.2.1.** Draudėjas pateikė tikrovės neatitinkančią informaciją, kuri galėjo turėti įtakos BTA apsisprendimui sudaryti draudimo sutartį ar (ir) draudimo sutarties sąlygų nustatymui, taip pat Draudėjui laiku nepranešus apie aplinkybes dėl draudimo rizikos padidėjimo, kurios lėmė draudžiamąjį įvykį ar nuostolių padidėjimą;
- 12.2.2.** jei Draudėjas ar Apdraustasis vykdydamas savo veiklą nesilaiko priešgaisrinės saugos, darbų saugos, gamybos technologijos ir kitų teisės aktuose nustatytų ir jo veiklai keliamų reikalavimų ir šis pažeidimas turėjo įtakos žalos atsiradimui ar padidėjimui;
- 12.2.3.** Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas nepranešė laiku kompetentingoms įstaigoms ar institucijoms apie Draudžiamąjį įvykį, jeigu šis pažeidimas turėjo įtakos žalos padidėjimui arba atėmė iš Draudiko galimybę nustatyti įvykio aplinkybes ir padarinius;
- 12.2.4.** Draudėjas, Apdraustasis sąmoningai arba dėl akivaizdaus aplaidumo nepranešė BTA apie įvykį per šiose taisyklėse numatytus terminus, ir (ar) jeigu šis pažeidimas turėjo įtakos žalos padidėjimui arba atėmė iš Draudiko galimybę nustatyti įvykio aplinkybes ir padarinius;
- 12.2.5.** Draudėjas, Apdraustasis ar Naudos gavėjas sąmoningai nevykdo visų ar dalies jiems nustatytų pareigų ar teisėtų BTA reikalavimų;
- 12.2.6.** yra nustatyti kiti Draudimo sutartyje ar taikytinuose teisės aktuose nustatyti pagrindai atsisakyti mokėti ar sumažinti draudimo išmoką.

- 12.3.** Jei Draudėjas be raštiško BTA sutikimo sudaro taikų susitarimą su trečiuoju asmeniu arba visiškai ar iš dalies pripažįsta trečiojo asmens pareikštą reikalavimą, BTA nekyla pareiga mokėti draudimo išmoką dėl žalos ar jos dalies, kuri viršija Draudiko pripažinto reikalavimo dalį, atlyginimo.
- 12.4.** Jei BTA pripažįsta įvykį draudžiamuoju ir raštu pasiūlo taikiai atlyginti trečiojo asmens nuostolius, o Draudėjas, nepaisydamas BTA sprendimo pripažinti įvykį draudžiamuoju ir nustatyto nuostolių dydžio, toliau tęsia ginčo nagrinėjimą bei siekia atmesti trečiojo asmens reikalavimą ir (ar) jų dalį, BTA neatlygina jokių papildomų išlaidų, atsiradusių po pasiūlymo dienos, ir priteistos didesnės, nei jo pasiūlyta, žalos dalies.
- 12.5.** Draudimo apsauga netaikoma Draudėjo ir Apdraustojų tarpusavio reikalavimas dėl žalos atlyginimo.

13. DRAUDIKO REIKALAVIMO TEISĖ

- 13.1.** BTA išmokėjus draudimo išmoką, teisės aktų nustatytais atvejais BTA pereina teisė reikalauti žalos atlyginimo iš atsakingo už žalą asmens (subrogacija), kai už šių asmenų veiksmais (neveikimu) padarytą žalą atsakingas tapo Draudėjas. Ši taisyklė nėra taikoma Draudėjui ir asmenis, su kuriais Draudėją sieja bendras namų ūkis arba už kuriuos jis yra atsakingas arba kurie yra apdrausti ta pačia draudimo sutartimi atžvilgiu, išskyrus teisės aktuose ir BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4.1.14 punkte nurodytus atvejus, taip pat jei šalys susitarė dėl šios nuostatos netaikymo pagal papildomas ar individualias draudimo sutarties sąlygas.
- 13.2.** Draudėjui arba Apdraustajam visiškai ar iš dalies atsisakius reikšti pretenzijas žalos kaltininkui dėl visiško ar dalinio žalos atlyginimo, arba, jei to padaryti neįmanoma dėl Draudėjo ar su juo susijusių asmenų kaltės, BTA turi teisę atsisakyti išmokėti visą draudimo išmoką arba jos dalį. Jeigu tokia aplinkybė paaiškėtų jau išmokėjus draudimo išmoką, BTA turi teisę pareikalauti grąžinti visą išmokėtą draudimo išmoką arba jos dalį.
- 13.3.** Draudėjas (Apdraustasis, Naudos gavėjas) privalo suteikti visą žinomą informaciją ir dokumentus, reikalingus BTA perėjusiai reikalavimo teisei įgyvendinti, taip pat suteikti galimybę atlikti veiksmus, kurie yra būtini subrogacijos pagrindu atsirandančiai teisei veiksmingai įgyvendinti.
- 13.4.** Jei BTA išmokėta draudimo išmoka kompensuoja tik dalį Draudėjo atlygintos žalos, dėl draudimo išmoka neatlygintos žalos dalies išieškojimo tvarka Draudėjas turi pirmumo teisę.

14. PAPILDOMOS SĄLYGOS

- 14.1.** Šalys gali susitarti dėl Papildomų draudimo sąlygų, nurodytų BCA taisyklių Papildomų draudimo sąlygų dalyje taikymo, pagal kurias išplečiama BTA teikiama draudimo apsauga, įtraukiant draudimo liudijime ar sunumeruotuose draudimo sutarties prieduose išvardintas Papildomas draudimo sąlygas. Draudimo apsauga yra teikiama tik tokios apimties, kokią apibrėžia į sutartį įtrauktos Papildomos draudimo sąlygos turinys, jei šalys kitaip nesusitarė pagal individualias draudimo sąlygas.
- 14.2.** Draudiko atsakomybė pagal šias Papildomas draudimo sąlygas yra ribojama draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma arba sublimitu.
- 14.3.** Visoms Papildomoms draudimo sąlygoms taikomos BCA taisyklių nuostatos. Esant BCA taisyklių ir Papildomų draudimo sąlygų prieštaravimams, BTA pirmiausia vadovaujasi Papildomomis draudimo sąlygomis.

15. INDIVIDUALIOS DRAUDIMO SĄLYGOS

15.1. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.1. DARBDAVIO CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMAS (DCA)

Sąvokos

Nelaimingas atsitikimas darbe – įvykis darbe arba pakeliui į darbą arba iš darbo, įskaitant eismo įvykį darbo metu, teisės aktų nustatyta tvarka ištirtas ir pripažintas nelaimingu atsitikimu darbe, kurio padarinys – darbuotojo sveikatos sužalojimas (lengvas, sunkus) arba mirtis. Ši sąvoka neapima darbuotojo mirties ar sveikatos sutrikimo dėl ligos, susijusios ar nesusijusios su atliekamu darbu ir jo aplinka.

Nelaimingas atsitikimas pakeliui į darbą ar iš darbo – įvykis, darbuotojui vykstant pakeliui į darbą ar iš darbo, įvykęs darbuotojo darbo dienomis, įvykęs kelyje tarp darbovietės ir gyvenamosios vietos, taip pat ne darbo vietos teritorijoje, kurioje darbuotojas gali būti pertraukos pailsėti ir (ar) pavalgyti metu ir (ar) teritorijoje, kurioje yra išmokamas darbo užmokestis.

Profesinė liga – bet koks ūmus ar lėtinis darbuotojo sveikatos sutrikimas, pablogėjimas, kurį sukėlė vienas ar daugiau kenksmingų ir (ar) pavojingų darbo aplinkos veiksnių ir nustatyta tvarka pripažintas profesine liga.

Darbo vieta – vieta, kurioje darbuotojas turi vykdyti savo darbinės prievolos, t.y. dirbti. Darbo vietą nustato darbo sutartis, darbo vidaus taisyklės, kiti dokumentai ir teisės aktai.

Žala – Draudėjo Darbuotojo kūno sužalojimas, sveikatos sutrikdymas (įskaitant mirtį) ir dėl to patirti tiesioginiai nuostoliai bei negautos pajamos, kurias Draudėjo darbuotojas būtų gavęs, jeigu nebūtų įvykęs įvykis, taip pat jo neturtinė žala, kuri yra draudžiamojo įvykio pasekmė dėl sveikatos sužalojimo, sutrikdymo ar gyvybės atėmimo.

Draudimo objektas ir draudžiamieji įvykiai

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Individualios draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už žalą, padarytą jo darbuotojams, kilusią dėl nelaimingo atsitikimo darbo metu ir (ar) pekeliui į darbą ar iš darbo. Žala darbe Darbuotojui turi būti tiesioginė apdraustos Draudėjo ūkinės veiklos pasekmė, o žalos atsiradimas susijęs su darbine veikla Draudėjo naudai ir (ar) Draudėjo pavestų darbų atlikimu. Kartu draudžiama ir neturtinė (moralinė) žala, kuri kilo kaip Draudėjo darbuotojų kūno sužalojimo (sveikatos sutrikdymo), gyvybės atėmimo pasekmė.
- 1.2.** Jeigu nesutarta kitaip, draudimo apsauga galioja darbo vietoje ir tarnybinių komandiruočių metu Lietuvos Respublikos teritorijoje. Draudimo apsaugos galiojimo teritorija aiškiai įvardinama draudimo sutartyje. Draudimo apsauga taikoma dėl žalos, atsiradusios už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų, jei Draudėjo darbuotojai Draudėjui, kaip darbdaviui, pateikia reikalavimus ar ieškinius, kurie nagrinėjami pagal Lietuvos Respublikos teisės normas ir yra teisingi Lietuvos teismams.
- 1.3.** Draudžiamuoju įvykiu laikoma – reikalavimo, atitinkančio BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 3.1 punkte nurodytas sąlygas, Draudėjui pateikimas dėl Draudėjo darbuotojui darbe ir (ar) pakeliui į darbą ar iš darbo, įvykusio nelaimingo atsitikimo, kai kyla Draudėjo, kaip darbdavio, civilinė atsakomybė, o reikalavimas, ieškinys pateiktas nepažeidžiant BCA taisyklėse numatytų terminų ar per išplėstinį reikalavimo pateikimo laikotarpį, jeigu toks yra numatytas.
- 1.4.** Jeigu yra pateikti keli reikalavimai, atsiradę dėl tos pačios priežasties, tačiau žalos padarymo momento negalima tiksliai nustatyti, toks atvejis bus laikomas vienu draudžiamuoju įvykiu, o žala padaryta tuo momentu, kai Draudėjui buvo pareikštas pirmas reikalavimas atlyginti nuostolius. Kiekvieno reikalavimo atitikimas BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 3.1 punkte nustatytoms sąlygoms vertinamas atskirai.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1.** Pagal šią papildomą draudimo sąlygą BTA neatsako už žalą:
  - 2.1.1.** atsiradusią dėl profesinių ligų, bet kokių užkrečiamų ligų, ir už žalą, kurią darbuotojas patyrė dėl gydytojo nustatyto gydymo režimo pažeidimo;
  - 2.1.2.** padarytą pinigineims vertybėms;
  - 2.1.3.** padarytą darbuotojo materialiam turtui, jeigu nesutarta kitaip;
  - 2.1.4.** kuri atlyginama pensijomis, socialinio draudimo išmokomis ir kitomis pašalpomis, mokamomis atitinkamų institucijų, taip pat pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartį, išskyrus atvejus, kai nurodytas išmokas išmokėję subjektai įgyja atgręžtinio reikalavimo teisę į Draudėją (laikantis šio skyriaus 2.1.3 punkto);
  - 2.1.5.** atsiradusią dėl nelaimingo atsitikimo darbe, kuris įvyko dėl ligos arba ligos sukulto priepuolio, kuris buvo nelaimingo atsitikimo priežastimi (epilepsija, insultas, infarktas ir pan.);
  - 2.1.6.** atsiradusią, kai darbuotojas savavališkai (be darbdavio žinios) dirbo sau (savo interesais) ar užsiėmė veikla, nesusijusią su darbo funkcijų atlikimu;
  - 2.1.7.** kurią darbuotojas patyrė vykdydamas veiklą, nenurodytą draudimo polise;
  - 2.1.8.** padarytą darbuotojui dėl Draudėjo veiklos, kurioje ikiteisminio tyrimo institucija arba teismas nustatė nusikalstamos veikos požymius arba kad ši veika yra susijusi su administraciniu teisės pažeidimu;
  - 2.1.9.** kurią darbuotojas patyrė dėl to, kad buvo apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ir (ar) toksinių medžiagų ir tai nebuvo susiję su technologiniu procesu, jei tai turėjo ar galėjo turėti įtakos nelaimingo atsitikimo įvykimui ar žalos padidėjimui, jeigu nesutarta kitaip;
  - 2.1.10.** padarytą nelegaliai Draudėjo naudai dirbančiam darbuotojui;
  - 2.1.11.** kuri buvo padaryta darbuotojui dėl prieš jį panaudotos psichinės ir (ar) fizinės prievartos, smurto, jeigu smurto aplinkybės ir motyvai nesusiję su darbu;
  - 2.1.12.** kuri buvo padaryta darbuotojui, kai jis dalyvavo trukdant dirbti kitiems, stabdant darbo procesą, dalyvaujant kitose įmonės neramumuose, streike, lokaute ir panašiai;

- 2.1.13.** padarytą darbuotojui dėl to, kad Draudėjas per nustatytą laiką nepašalino aplinkybių, kurias pašalinti privalėjo pagal institucijų ir (ar) Draudiko raštiškus reikalavimus; taip pat už žalą, atsiradusią darbuotojui dėl to, kad pats darbuotojas pažeidė darbų saugos reikalavimus ir prieš tai jau per paskutinis 6 kalendorinius mėnesius, raštu buvo įspėtas darbdavio ar pastarojo įgalioto asmens;
- 2.1.14.** atsiradusią, kai darbuotojas sąmoningai ar tyčia siekė sukelti nelaimingą atsitikimą;
- 2.1.15.** atsiradusią darbuotojui atliekant darbus, kurių atlikimui reikalingas specialus kvalifikacinis pasiruošimas, apmokymas, instruktavimas ar (ir) atitinkamas specialus kompetentingų įstaigų (komisijų) išduotas leidimas, kurio darbuotojas neturėjo (darbai prie aukštos įtampos, su specialiomis mašinomis, aukštumoje ir panašiai);
- 2.1.16.** padaryta Draudėjui ar Draudėjo šeimos nariams, ar su Draudėju susijusiems asmenims;
- 2.1.17.** padarytą darbuotojui, dėl Draudėjo, kaip darbdavio, sutartinių įsipareigojimo nevykdymo ar netinkamo vykdymo;
- 2.1.18.** BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.1 punktą.

Draudimo rizikos padidėjimas

- 3.1.** Draudimo rizikos padidėjimu laikoma, kai draudimo apsaugos metu pasikeičia šie duomenys:
  - 3.1.1.** Draudėjo vykdomos veiklos pasikeitimas arba kitų vykdomų veiklų atsiradimas;
  - 3.1.2.** Draudėjo darbuotojų skaičiaus padidėjimas daugiau nei 30%;
  - 3.1.3.** Kita svarbi informacija nurodyta prašyme sudaryti sutartį ar kurios BTA prašė pateikti ir yra nurodęs draudimo polise ar jo prieduose;
  - 3.1.4.** BCA taisyklėse nurodytos aplinkybės, susijusias su draudimo rizikos padidėjimu.
- 3.2.** Draudimo sutarties galiojimo metu Draudėjas privalo nedelsiant, ne vėliau kaip per 7 (septynias) kalendorines dienas raštu pranešti BTA apie visus aplinkybių, galinčių turėti įtakos draudžiamojo įvykio ir (ar) žalos Draudimo objektui atsiradimui bei galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikos padidėjimui ar sumažėjimui), pasikeitimus.

Šalių teisės ir pareigos

- 4.1.** Draudėjas be BCA taisyklėse nurodytų pareigų vykdymo, taip pat privalo:
  - 4.1.1.** Imtis visų saugumo priemonių, reikalingų žalos išvengimui ir galimo nuostolio sumažinimui;
  - 4.1.2.** Apie atsitikusį įvykį nedelsiant pranešti kompetentingoms institucijoms: greitosios medicinos pagalbos tarnyba, policijai, avarinei tarnybai, priešgaisrinės saugos tarnybai, valstybinei darbo inspekcijai ir panašiai;
  - 4.1.3.** Nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo draudžiamojo įvykio arba jo padarinių atsiradimo/ nustatymo (jeigu jie buvo pastebėti vėliau) dienos pranešti raštu BTA apie įvykį, o darbuotojo mirties atveju, BTA informuoti per 1 darbo dieną, net ir tuo atveju, jeigu apie draudžiamą įvykį jau buvo pranešta;
  - 4.1.4.** BTA pareikalavus, Draudėjas privalo suteikti visas sąlygas BTA ar jo atstovui nevaržomai tirti įvykio priežastis, pasekmes bei aplinkybes, leisti BTA susipažinti su nukentėjusio sveikatos būkle, o kilus neaiškumams, BTA turi teisę papildomai ištirti nukentėjusio asmens sveikatos būklę;
  - 4.1.5.** BTA draudimo išmoką išmoka Draudėjo darbuotojui, patyrusiam žalą, arba teisėtam reikalavimo pareiškėjui Draudėjo darbuotojo mirties atveju, arba pačiam Draudėjui, kuris raštu suderino su BTA ir atlygino nukentėjusiam darbuotojui padarytą žalą.
- 4.2.** Įvykį pripažinus draudžiamuoju, BTA išmoka draudimo išmoką:
  - 4.2.1.** trišalio rašytinio takaus susitarimo tarp nukentėjusio asmens (jo mirties atveju – teisėto reikalavimo pareiškėjo), Draudėjo ir BTA pagrindu;
  - 4.2.2.** kai yra įsiteisėjusi teismo nutartis dėl Draudėjo ir nukentėjusių asmenų sudarytos taikos sutarties, kurios sudarymui ir sąlygoms raštiškai pritarė;
  - 4.2.3.** įsiteisėjusio, neapskusto teismo sprendimo civilinėje byloje, kuriuo priteistas žalos dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar pakeliui į (iš) darbą žalos atlyginimas, pagal draudžiamąjį įvykį pagrindu. BTA privalo būti raštu informuotas apie tokią civilinę bylą ir turėti teisę joje dalyvauti).

Kitos sąlygos

- 5.1.** Net jeigu į draudimo sutartį taip pat yra įtraukiamos šių BCA taisyklių Individualios draudimo sąlygos Nr. 11 ir (ar) 12, pagal šią sąlyga apdrausta darbdavio civilinės atsakomybė neapima Draudėjo subrangovų atsakomybės už žalą, padarytą jų darbuotojams.
- 5.2.** Draudėjo darbuotojo mirties ar sveikatos sužalojimo atveju, BTA atlygina nuostolius, viršijančius gautas žemiau nurodytas išmokas:
  - 5.2.1.** socialinio draudimo įstaigų išmokas;
  - 5.2.2.** savanoriškas Draudėjo išmokas (išskyrus draudimo nuo nelaimingų atsitikimų draudimo išmokas);
  - 5.2.3.** pagal Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo išmokėtas arba privalomas išmokėti išmokas;
  - 5.2.4.** kurias privalo kompensuoti valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
  - 5.2.5.** kitas išmokėtas pašalpas, išmokas, kuriomis kompensuota dalis dėl nelaimingo atsitikimo patirtos žalos.
- 5.3.** Kai šios sąlygos 5.2 punkte nurodytas išmokas išmokėję subjektai įgyja atgręžtinio reikalavimo teisę į Draudėją, laikantis kitų draudimo sąlygų, BTA atlygina šias Draudėjo atlygintinas išmokas.
- 5.4.** Esant BCA taisyklių ir Papildomų draudimo sąlygų prieštaravimams, BTA pirmiausia vadovaujasi Individualiomis draudimo sąlygomis.

15.2. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.2. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ DRAUDĖJUI PATIKĖTAM TURTUI

Draudimo objektas

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Individualios draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už žalą, padarytą teisėtu pagrindu valdomam Draudėjui patikėtam turtui. Draudimo objektas pagal šią Individualią draudimo sąlygą yra Draudėjo civilinė atsakomybė, kilusi dėl Draudėjo kaltės padarius žalą teisėtu pagrindu valdomam Draudėjui patikėtam turtui. Laikoma, kad turto vertė yra jo likutinė vertė, jei draudimo liudijime nenurodyta kitaip.
- 1.2.** Likutinė vertė – vertė, atitinkanti turto atkūrimo išlaidas iki prieš tai buvusios, bet nepagerintos būklės, atėmus atitinkamo turto nusidėvėjimą.
- 1.3.** Patikėtu turtu laikomas turtas, kuris žalos atsiradimo momentu:
  - 1.3.1.** yra Draudėjo išsinuomotas, pasiskolintas, saugojamas, prižiūrimas, jam patikėtas, jo valdomas, naudojamas, kontroliuojamas ar transportuojamas;
  - 1.3.2.** buvo Draudėjo ruošiamas, gaminamas, remontuojamas, montuojamas, perdirbamas, taisomas, kitaip apdorojamas, teikiamos kitos Draudėjo paslaugos, jei žala padaroma šių Draudėjo paslaugų teikimo metu.
- 1.4.** Draudimo sutartyje gali būti nurodyti konkretūs saugos reikalavimai patikėtam turtui, taip pat gali būti nustatyti tam tikrų draudžiamų rizikų apribojimai ar išplėtimai.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1.** Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą:
  - 2.1.1.** atsiradusią dėl įprasto, natūralaus pastatų, statinių, patalpų arba daiktų nusidėvėjimo, amortizacijos, per didelės jų apkrovos ar kito panašus proceso;
  - 2.1.2.** padarytos gaminiams, pagamintiems iš stiklo, terakotos, keramikos arba plastmasės, esantiems mašinų, katilų, patalpų ir vandens šildymo įrenginių instaliacijose, jeigu šie daiktai nėra sudėtinė Draudėjo teisėtai valdomo patikėto nekilnojamo turto dalis, jei nesutarta kitaip;
  - 2.1.3.** padarytą dėl įvairių remonto ir statybos darbų, Draudėjo teisėtai valdomam patikėtam turtui ir to paties turto sudėtinėms dalims;
  - 2.1.4.** padarytos gruntams dėl draudėjo vykdomos ūkinės veiklos;
  - 2.1.5.** padarytą trečiųjų asmenų transporto priemonėms, jų įrangai arba šiuose transporto priemonėse paliktiems daiktams, jeigu nėra sutarta kitaip;

- 2.1.6.** kurios atlyginimą reglamentuoja Tarptautinių krovinių vežimo keliais sutarties konvencija, Kelių transporto kodeksas ir (ar) kiti panašūs norminiai aktai;
- 2.1.7.** atsiradusią elektronikos arba kompiuterinei įrangai, jei nesutarta kitaip;
- 2.1.8.** padarytos pakrovimo ar (ir) iškrovimo darbų metu, jeigu nėra sutarta kitaip;
- 2.1.9.** kaip pastebėto dingimo ar trūkumo inventORIZACIJOS metu – saugoti ar sandėliuoti patikėtam turtui;
- 2.1.10.** atsiradusią dėl patikėto turto ar jo dalių VAGYSTĖS, jeigu nėra sutarta kitaip;
- 2.1.11.** dėl kitos veiklos, nei yra įrašyta draudimo liudijime ar nurodyta Draudėjo prašyme sudaryti draudimo sutartį, vykdymo;
- 2.1.12.** yra neišvengiama ir iš anksto numatoma Draudėjo vykdomos veiklos pasekmė;
- 2.1.13.** BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.2 punktą.

Kitos sąlygos

- 3.1.** Jeigu abejojama, ar apdorojimo, valymo, remonto, techninės priežiūros arba kitų veiksmų objektu yra visas turtas ar tik jo dalis, išvardintų veiksmų objektu yra laikoma apdorojimui, valymui, remontui, techninei priežiūrai arba kitiems, Draudėjo vykdomiems veiksams atlikti patikėto turto dalis, kurią funkcinio arba konstrukcinio požiriu galima atskirti.
- 3.2.** Turto dėl Draudėjo kaltės sugadinimo, sunaikinimo, praradimo atveju, BTA atlygina nuostolius pagal šio turto likutinę vertę, t.y. iš atkuriamos turto vertės atėmus nusidėvėjimą, kuris vertinamas atsižvelgiant į turto amžių, panaudojimo intensyvumą, turto gamintojo rekomendacijas.
- 3.3.** Nuostolio dydžio nustatymas:
  - 3.3.1.** dėl Draudėjo kaltės turto sugadinimo atveju – nuostolio dydis laikomas turto remonto kaštai iki turto atstatymo iki prieš įvykį buvusios būklės, įvertinus turto nusidėvėjimą, skaičiuojamą panaudotoms medžiagoms, detalėms, konstrukcijoms. Turto remonto kaina negali viršyti turto likutinės vertės įvykio dienai;
  - 3.3.2.** dėl Draudėjo kaltės turto sunaikinimo ar praradimo atveju – nuostolio dydžiu laikoma turto likutinė vertė įvykio dienai.

15.3. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.3. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ, SUSIJUSI SU VIEŠBUČIŲ VEIKLOS VYKDYMU, UŽ ŽALĄ VIEŠBUČIO SVEČIŲ ĮSINEŠTIEMS DAIKTAMS

Draudimo objektas

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Individualios draudimo sąlygos nepakitusių BCA nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už žalą turtui, kylančią dėl turto apgadinimo, sunaikinimo arba praradimo dėl vagystės su įsilaužimu ar apiplėšimo, t.y. atlyginama padaryta žala:
  - 1.1.1.** turtui, kurį įsineša viešbučio paslaugomis besinaudojantys viešbučio svečiai;
  - 1.1.2.** turtui, kuriuos viešbučio svečiai viešbučiui patikėjo saugoti. Tokiu atveju, BTA atlygina ir tiesioginius nuostolius, atsiradusius dėl saugojimui patikėtų piniginių vertybių ir kelionės dokumentų praradimo, sunaikinimo arba pažeidimo, t.y. atlyginamos protingos išlaidos dokumentų pagaminimui, atkūrimui, kelionės bilietų performinimui ir pan., taip pat atlyginama 70% viešbučio ekonominės klasės kambario kainos, bet ne daugiau nei 4 nakvynės, tuo atveju, jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo, pasibaigus iš anksto išpirktam (rezervuotam) apsigyvenimo laikotarpiui, dėl viešbučio kambarių užimtumo negalės gyventi tame pačiame viešbutyje.
- 1.2.** Vartojamos sąvokos:
  - 1.2.1.** Vagystė su įsilaužimu – tai turto užvaldymas arba pasikėsinimas užvaldyti turtą iš tinkamai apsaugotų, užrakintų viešbučio patalpų, pašalinus apsaugą ir užraktus mechaniniu, technologiniu, cheminiu, biologiniu arba kitokiu būdu, taip pat panaudojus fizinę jėgą, arba jas atidarius panaudojant šiam tikslui atitinkamus įrankius bei priemones, pritaikytus, padirbtus arba tikruosius patalpų raktus, kuriuos kaltininkas gavo prieš tai įsibrovęs į kitas patalpas arba apiplėšimo metu, kaltininkui pasislėpus patalpoje iki jos uždarymo, jeigu yra įrodymų dėl kaltininko pasislėpimo patalpose fakto, taip pat neteisėtą veiką padariusio asmens pasislėpimas atitinkamoje patalpoje, pastate arba statinyje iki jų užrakinimo (uždarymo), jei ši aplinkybė turi būti įrodyta ikiteisminio tyrimo metu;

- 1.2.2.** Apiplėšimas – tai turto pagrobimas iš draudimo vietos, panaudojant ar grasinant nedelsiant panaudoti fizinį smurtą arba kitaip atėmimus galimybes asmeniui priešintis;
- 1.2.3.** Vertybės – taurieji metalai (visokio pavidalo auksas, sidabras, platinos grupės metalai), brangakmeniai, perlai, tauriųjų metalų ir brangakmenių gaminiai, bižuterija, juvelyriniai bei meno dirbiniai, filatelija, antikvariniai daiktai, numizmatika.

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Individualią draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą:

- 2.1.1.** atsiradusią dėl turto paradimo, kurį jų naudotojai įsinešė į viešbučio maitinimo paskirties patalpas, kirpyklas, kitas viešbučio paslaugų teikimo patalpas, esančias viešbučio teritorijoje;
- 2.1.2.** atsiradusią dėl viešbučio svečių daiktų, paliktų be priežiūros viešbučio teritorijoje, holuose, koridoriuose, praradimo ar dingimo;
- 2.1.3.** atsiradusią dėl piniginių vertybių ir dokumentų dingimo, praradimo dėl nenustatytos priežasties;
- 2.1.4.** atsiradusią antikvariniams daiktams, vertybėms;
- 2.1.5.** atsiradusią dėl viešbučio svečių daiktų praradimo ne dėl plėšimo (apiplėšimo) ar vagystės su įsilaužimu;
- 2.1.6.** BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.5. punktą.

Draudėjo pareigos

- 3.1.** Draudėjas privalo vesti saugoti priimamų daiktų, nurodytų šios sąlygos 1.1.2. punkte, apskaitą, kurioje būtų nurodyti duomenys, būtini savininko daiktui identifikuoti, daikto aprašas ir vertė bei daiktą saugoti priduodančio ir atsiimančio asmens parašas.
- 3.2.** Piniginių vertybių žalos atveju, BTA atsako išimtinai tik, jeigu Draudėjas pinigines vertybes laiko uždarytame, prie grindų arba sienos tvirtai pritvirtintame seife (slėptuvėje) t.y. šarvuotame seife, betoniniame – plieniniame seife, plieno slėptuvėje arba seife.
- 3.3.** Įvykus įvykiui, Draudėjas privalo nedelsiant pranešti apie įvykį policijai.
- 3.4.** Draudėjas privalo nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas, raštu pranešti apie žalą Draudikui ir pateikti visą BTA prašomą informaciją apie įvykį.
- 3.5.** Nevykdant šio skyriaus 3.1., 3.2. ir 3.3. punktuose nurodytų reikalavimų, BTA turi teisę nemokėti arba atitinkamai sumažinti draudimo išmoką, jeigu dėl reikalavimų nevykdymo, žala padidėjo arba tapo neįmanoma nustatyti įvykio aplinkybės ir padarinius.
- 3.6.** Paaiškėjus, kad turto vagystės atveju dalyvavo, bendrininkavo, talkininkavo arba tarpininkavo Draudėjo darbuotojai ar su Draudėju susiję asmenys, BTA atlyginės žalą, visais atvejais turi atgręžtinio reikalavimo teisę dėl išmokėtos draudimo išmokos į nustatytą kaltininką.

15.4. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.4. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ, UŽ ŽALĄ PADARYTĄ GAMTINEI APLINKAI, SUSIJUSIĄ SU KOKIŲ NORS KENKSMINGŲ MEDŽIAGŲ EMISIJA (72 VALANDŲ SĄLYGA)

Draudimo objektas

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę, kylančios dėl Draudėjo apdrausta veikla padarytos žalos gamtai ar jos elementams (gruntui, dirvai, atmosferai arba vandens šaltiniams, upėms, kanalams arba vandens rezervuarams), atsiradusios dėl kokių nors kenksmingų medžiagų emisijos ir šios žalos likvidavimo.
- 1.2.** Terminas „emisija“ apima šiuos reiškinius: išsiliejimą, ištekėjimą, išpumpavimą, išliejimą, išsilaisvinimą, įstūmimą, išmetimą arba pašalinimą, išsiskyrimą, išbarstymą, nuotėkį.
- 1.3.** Trečiojo asmens pareikštas reikalavimas atlyginti padarytą žalą, pripažįstamas draudžiamuoju įvykiu tik tada, jeigu be BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų dalyje 3 skyriuje išvardintų sąlygų, taip pat atitinka visas žemiau išvardintas sąlygas:
  - 1.3.1.** žalą sukelianti kenksmingų medžiagų emisija turi būti staiga, netikėta, neįmanoma numatyti įvykio pobūdžio, kuriam neįmanoma užkirsti kelio, o Draudėjas atsakingai vykdo įmonės veiklą, nepažeidė aplinkos apsaugos teisės aktų, laikėsi visų atsakingų institucijų nurodymų. Jei įvykį lėmė lėtas, laipsniškas veiksnys, tęstinis veiksmas ar įvyko pasikartojantis įvykis, laikoma, kad įvykęs įvykis šios sąlygos neatitinka;

- 1.3.2.** kenksmingos medžiagos emisijos pradžia įvyko draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu;
- 1.3.3.** žalą sukeliančios kenksmingos medžiagos emisijos faktas Draudėjui ir (ar) atsakingoms valstybės institucijoms tapo žinomas per 72 valandas nuo emisijos pradžios akimirkos;
- 1.3.4.** įvykis, dėl kurio kilo sveikatos sutrikimas ir (ar) turto sugadinimas, yra kenksmingų medžiagų emisijos pasekmė ir pasireiškė per 72 valandas nuo emisijos pradžios;
- 1.3.5.** apie įvykį ir galimą žalą BTA buvo informuotas raštu nedelsiant, bet ne vėliau nei per 30 kalendorinių dienų nuo kenksmingos medžiagos emisijos pradžios. Jeigu sąmoningai arba akivaizdžiai aplaidžiai nepaisoma nurodyto termino, BTA gali atitinkamai sumažinti ar nemokėti draudimo išmokos, jeigu dėl termino nepaisymo žala padidėjo arba tapo neįmanoma nustatyti įvykio aplinkybių ir padarinių.

Nedraudžiamasis įvykis

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatlygina:

- 2.1.1.** Draudėjo papildomų išlaidų, susijusių su aplinkai kenksmingų medžiagų šalinimu iš nekilnojamo turto (teritorijos), kuris yra Draudėjo teisėta nuosavybė, jo valdoma kaip patikėtas turtas, nuomos ar kitos sutarties pagrindu, arba jo prižiūrima kitokiu būdu, taip pat dėl Draudėjo valdomo ar Draudėjo atsakomybėje esančio kito turto (vandens, žemės, oro augalijos ar gyvūnijos) užteršimo išvalymo, pašalinimo, panaikinimo;
- 2.1.2.** Draudėjui skirtų baudų už aplinkosaugos reikalavimų nesilaikymą, jei nesutarta kitaip;
- 2.1.3.** atsiradusią dėl aplinkos apsaugos teisės aktų pažeidimo ar (ir) atsakingų institucijų nurodymų nesilaikymo, jei nesutarta kitaip;
- 2.1.4.** padarytą vykdant veiklą be atitinkamo institucijų išduoto leidimo, kai jis privalomas pagal teisės aktus.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.6. punktą.

15.5. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.5. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS DRAUDIMO APSAUGOS GALIOJIMO TERITORIJOS IŠPLĖTIMAS UŽ LIETUVOS RESPUBLIKOS RIBŲ

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, draudimo apsaugos galiojimo teritorija išplečiama už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų.

Kitos sąlygos

- 2.1.** Pagal šią draudimo sąlygą, sutariama, kad draudimo apsauga už Lietuvos Respublikos ribų galioja tik tose šalyse ir (ar) teritorijose, kurios draudimo sutarties dieną buvo nurodytos draudimo liudijime, ar draudimo liudijimo papildomose pastabose.
- 2.2.** Į draudimo apsaugos galiojimo teritoriją įtraukus JAV, Kanadą ir joms priklausančias teritorijas, jų atžvilgiu galios visos žemiau išvardintos sąlygos:
  - 2.2.1.** BTA neprisiima atsakomybės ir neatlygina žalos bei nuostolių susijusių su bet kokio baudžiamojo (represinio) pobūdžio baudomis, sankcijomis, su administracinėmis baudomis (punitive or exemplary damages);
  - 2.2.2.** BTA neprisiima atsakomybės ir neatlygina žalos bei nuostolių, susijusių su patalpų valdymu arba nuomojimu savo atstovui, sandėliavimui, parodomis, gamybos tikslams ir pan.;
  - 2.2.3.** BTA neprisiima atsakomybės ir neatlygina žalos bei nuostolių, susijusių su nelaimingais atsitikimais darbo metu ir pakeliui į (iš) darbą, arba susijusių tiek savų darbuotojų, tiek rangos, paslaugų sutarties arba kitų teisinių santykių pagrindu paslaugas teikiančių asmenų profesinėmis ligomis;
  - 2.2.4.** kiekvienam draudžiamajam įvykiui yra taikoma papildoma besąlyginė išskaita 10.000,- eurų (jos ekvivalentas skaičiuojamas pagal Europos Centrinio Banko euro kursą draudimo sutarties sudarymo dieną).
  - 2.2.5.** Nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.7. punktą.

15.6. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.6. DAUGIABUČIŲ NAMŲ GYVENTOJŲ BENDRIJOS CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS

Draudimo objektas

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, yra draudžiama Draudėjo civilinė atsakomybė, kylanti dėl bendrosios dalinės nuosavybės teise valdomų bendrojo naudojimo objektų priežiūros ir eksploatacijos trūkumų tretiesiems asmenims padarytos žalos.
- 1.2.** Pagal šią papildomą sąlygą sąvoka:
  - 1.2.1.** „Draudėjas“ yra Bendrija, jos valdyba (bendrijos pirmininkas) ar visuotinio bendrijos narių susirinkimas, jeigu tai neprieštarauja bendrijos įstatams.
  - 1.2.2.** „Tretieji asmenys“ apima visus Bendrijos narius, bendrijos valdybos narius (bendrijos pirmininką) ar įgaliotą atstovą.
- 1.3.** Bendrojo naudojimo objektai yra:
  - 1.3.1.** bendrosios namo konstrukcijos, tokios kaip pamatai, visos laikančiosios sienos ir kolonos, išorinės sienos, bendrojo naudojimo patalpas nuo atskiriems savininkams priklausančių patalpų atskiriančios: sienos, stogas, balkonų bei laiptinių konstrukcijos taip pat fasadų apdailos elementai, įėjimo į namą laiptai ir durys;
  - 1.3.2.** bendroji inžinerinė įranga – daugiabučio namo bendrojo naudojimo vandentiekio, kanalizacijos, dujų, šilumos, elektros, telekomunikacijų tinklai, ventiliacijos kameros, vamzdynai ir angos, šildymo radiatoriai, elektros skydinės, liftai, kolektyvinės antenos ir kabeliai bei kita bendro naudojimo inžinerinė techninė įranga (su jų maitinimo šaltiniais) bendrojo naudojimo patalpose ar konstrukcijose;
  - 1.3.3.** bendrojo naudojimo patalpos – daugiabučio namo laiptinės, holai, koridoriai, palėpės, sandėliukai, rūšiai, pusrūšiai, vaikų vežimėlių, dviračių laikymo vietos, džiovyklos, garažai ir kitos patalpos, jei jos nuosavybės teise nepriklauso atskiriems patalpų savininkams ar tretiesiems asmenims;
  - 1.3.4.** bendrojo naudojimo teritorija – automobilių stovėjimo vietos, aikštės, vejos, kiemai, augmenija ir medžiai, poilsio įrenginiai, žaidimo ir sporto aikštelės, esančios bendroje nekilnojamojo turto teritorijoje, jei šie nuosavybės teise nepriklauso atskiriems patalpų savininkams ar tretiesiems asmenims.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1.** Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą BTA neatsako už žalą:
  - 2.1.1.** padarytą vienų daugiabučio namo gyventojų kitiems daugiabučio namo gyventojams, jų butams ir butų savininkams;
  - 2.1.2.** kuri kilo bendrojo naudojimo objektuose ir teritorijoje vykdant statybos ir remonto darbus;
  - 2.1.3.** kuri kilo dėl atliktų darbų ar suteiktų paslaugų, kuriuos atliko asmenys, neturintys sertifikatų ar tam tikros institucijos nustatytų leidimų, kurie privalomi pagal teisės aktus;
  - 2.1.4.** kurią bendrijos valdyba (bendrijos pirmininkas) privalo Bendrijai atlyginti, dėl valdybos (bendrijos pirmininko) nutarimų, priimtų pažeidžiant bendrijos įstatus ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus;
  - 2.1.5.** kurios tiesiogine priežastimi yra neigiamas gyventojų bendrijos arba jos valdybos narių ar bendrijos pirmininko ar daugiabučio namo savininkų sprendimas dėl remonto darbų būtinybės;
  - 2.1.6.** kuri kilo šurkščiau pažeidus įstatymų nustatytus statinių naudojimo ir priežiūros reikalavimus, darbų saugos, higienos, aplinkosaugos, priešgaisrinių ir kitus specialiuosius reikalavimus.
- 2.2.** Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.8. punktą.

15.7. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.7. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ ŽALĄ RENGINIO METU

Draudimo objektas

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už žalą renginio dalyviams, atsiradusią Draudėjo organizuoto renginio metu, ir kurią pagal galiojančius teisės aktus Draudėjas privalo atlyginti.

- 1.2.** Draudimo apsauga taip pat suteikiama renginį vedančių (vadovaujančių, prižiūrinčių ir t.t.) asmenų civilinei atsakomybei, jiems vykdant savo darbinės pareigas Draudėjui, o taip pat asmenims, veikiantiems Draudėjo nurodymu ir jo naudai, bet nesusijusiems su Draudėju darbo teisiniais santykiais, išskyrus asmenis, veikiančius rangos sutarties ar bet kokių paslaugų teikimo sutarties pagrindu.
- 1.3.** Apdraudžiama gali būti Draudėjo civilinė atsakomybė dėl:
- 1.3.1.** šventinių renginių organizavimo – vaikų šventės ir stovyklos, kongresai, suvažiavimai, metinių minėjimai, dainų, liaudies, folkloro, muzikos ir įvairios kitos šventės;
  - 1.3.2.** įvairių sporto varžybų, lenktynių, šventinių regatų organizavimo;
  - 1.3.3.** įvairių parodų uždaroje patalpoje arba atvira ore organizavimo;
  - 1.3.4.** įvairių šventinių eitynių, demonstracijų organizavimo;
  - 1.3.5.** Draudėjo ir Draudiko kitų individualiai sutartų renginių organizavimo.
- 1.4.** Sąvoka „Dalyvis“ apima trečiuosius asmenis, renginio metu esančius teritorijoje, kurioje vyksta renginys ir dalyvaujančius jame kaip žiūrovus, lankytojus, kviestuosius svečius, atlikėjus, muzikantus, sportininkus (varžybų, parodos, eitynių dalyviai), teisėjus, techninio-administruojančio personalo atstovus. Taip pat Draudėjo ar Apdraustojo darbuotojai, kurie į renginį yra atvykę laisvu, nuo savo darbo metu ir nevykdo jokių darbinių pareigų.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1.** Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą BTA neatsako už žalą:
- 2.1.1.** kurią patiria policija, priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo tarnyba arba kita saugos, sveikatos priežiūros tarnyba bei šių įstaigų darbuotojai, tiesiogiai vykdydami savo profesinę veiklą, taip pat už žalą, kurią minėtieji subjektai sukelia, vykdydami su renginiu susijusią veiklą jo vyksmo vietoje;
  - 2.1.2.** atsiradusią fejerverkų šou metu, jei nesutarta kitaip;
  - 2.1.3.** atsiradusią dėl to, kad Draudėjas nevykdė įsipareigojimo organizuoti renginį pagal teisės aktuose nustatytus privalomus saugumo reikalavimus, galiojančius darbo ir sveikatos saugos nuostatas, priešgaisrinės saugos taisykles bei techninius ir statybų reikalavimus;
  - 2.1.4.** padarytą lenktynėse dalyvaujantiems gyvūnams ir šių gyvūnų įrangai, parodoje eksponuojamiems daiktams ir objektams, gyvūnams, įrangai, kitiems objektams;
  - 2.1.5.** kurią patyrė Draudėjo darbuotojas ar jam prilyginamas asmuo, o taip pat renginį vedantys (vadovaujantys, prižiūrintys ir t.t.) asmenys;
  - 2.1.6.** padarytą turtui, kurį Draudėjas buvo išsinuomojęs, pasiskolinęs, įgijęs panaudos ar kitos sutarties pagrindu, įskaitant, tačiau neapsiribojant žalą scenai ir su scena susijusiai įrangai, garso, vaizdo ir šviesos įrangai, jei nesutarta kitaip;
  - 2.1.7.** asmenys, kuriems pavesta renginį vesti (vadovauti, prižiūrėti ir t.t.), pareiškia civilinės atsakomybės reikalavimus vieni kitiems arba renginio dalyviai pareiškia civilinės atsakomybės reikalavimus vieni kitiems, jei nesutarta kitaip.
- 2.2.** Renginio dalyvių civilinė atsakomybė pagal šias Taisykles nedraudžiama.
- 2.3.** Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.9. punktą.

15.8. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.8. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ TRETIESIEMS ASMENIMS PRIKLAUSANČIOMS TRANSPORTO PRIEMONĖMS ARBA (IR) KONTEINERIAMS, VYKDANT PAKROVIMO, PERKROVIMO, IŠKROVIMO DARBUS.

Draudimo objektas

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už žalą:
- 1.1.1.** padarytą tretiesiems asmenims priklausančioms transporto priemonėms, vykdant pakrovimo, perkrovimo, iškrovimo darbus;
  - 1.1.2.** padarytą tretiesiems asmenims priklausančioms konteineriams jų pakrovimo į transporto priemonę arba iškrovimo iš jos metu.

1.2. Konteineris – kroviniams gabenti skirta priemonė, neturinti variklio ir negalinti judėti savo eiga.

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą BTA neatsako už žalą:

- 2.1.1.** padarytą kraunamoms, perkraunamoms arba iškraunamoms prekėms, produktams, jei nesutarta kitaip;
- 2.1.2.** paties Draudėjo bet kokia forma valdomoms transporto priemonėms ar konteineriams;
- 2.1.3.** susijusią su pakrovimu, perkrovimu ir iškrovimu iš lėktuvo;
- 2.1.4.** kurią privaloma atlyginti pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.10. punktą.

15.9. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.9. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ SUTARTINIŲ DARBŲ, PASLAUGŲ VYKDYMO METU STATYBOS, ŽEMĖS ŪKIO MAŠINOMIS, SAVAEIGĖMIS TRANSPORTO PRIEMONĖMIS, ĮSKAITANT PAKROVIMO, PERKROVIMO, IŠKROVIMO DARBUS

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padaryta žalą:

- 1.1.1.** susijusią su statybų, žemės ūkio mašinų ar savaeigių transporto priemonių valdymu, naudojimu, kurių valdytojų civilinė atsakomybė nėra draudžiama pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomąjį draudimą ir kurios privalo būti registruojamos;
- 1.1.2.** padarytą sutartinių paslaugų atlikimo metu, taip pat vykdant pakrovimo, iškrovimo darbus, naudojant šias mašinas ar savaeiges transporto priemones.

Draudimo objektu nelaikoma

2.1. Pagal šią papildomą sąlygą, BTA neatsako už žalą:

- 2.1.1.** sukeltą minėtas transporto priemones valdant keliuose;
- 2.1.2.** padarytą asmenų, kurie minėtas transporto priemones valdė, neturėdami atitinkamų įgaliojimų ar įstatymų tvarka nustatytų leidimų.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.11. punktą.

15.10. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.10. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮRAUKIMAS UŽ ŽALĄ, PADARYTĄ ATLIEKANT STATYBOS DARBUS

Sąvokos

- 1.1.** Statybos darbai – visi darbai, atliekami statant, remontuojant, rekonstruojant arba griauinant statinį, inžinerinius statinius, tinklus ir (ar) sistemas (įskaitant, bet neapsiribojant – žemės kasimo, mūrijimo, betonavimo, montavimo, pamatų ir stogų įrengimo, stalių, apdailos, įrenginių montavimo, paleidimo ir derinimo darbus);
- 1.2.** Statybvietė – statinio statybos darbų vieta. Statybvietės teritorija gali nesutapti su statybos sklypo ribomis, jeigu jos ribos išplėstos pagal sutartį su atitinkamo žemės sklypo savininku.

Draudimo objektas

2.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia turtinius interesus, susijusius su Draudėjo civiline atsakomybe už žalą, padarytą vykdant statybos darbus arba atsiradusią dėl draudėjo statybai naudojamų statinių ar kitų objektų trūkumų. Draudimo apsauga galioja tik draudimo liudijime nurodytoje statybvietėje, jeigu nesutarta kitaip.

Draudžiamieji įvykiai

3.1. Draudžiama Draudėjo civilinė atsakomybė už žalą trečiojo asmens turtui, atsiradusią statybvietėje Draudėjui vykdant sprogdinimo, griovimo darbus. Pagal šią sąlygą BTA neatsako už žalą:

- 3.1.1.** kuri yra pasekmė įvykių, įvykusių už apskritimo, kurio spindulys, matuojamas nuo griauamo statinio, priylgsta griauamo statinio aukščiui, ribų – taikoma sprogdinimo darbams, vykdomiems nenaudojant sprogstamosios medžiagos;
- 3.1.2.** kuri yra pasekmė įvykių, įvykusių mažiau nei 150 metrų atstumu nuo sprogimo epicentro – tuo atveju, jeigu darbai vykdomi naudojant sprogstamąsias medžiagas.
- 3.2.** Draudžiama Draudėjo civilinė atsakomybė už žalą trečiojo asmens turtui, atsiradusią dėl grunto suslūgimo, statinio (jo dalies) nusėdimo, grunto nuošliaužos, sukeltos vibracijos, kalimo ar plūkimo dėl pneumatinių, hidraulinių kūjų, poliakalių arba kitų panašaus pobūdžio mašinų naudojimo. Pagal šią sąlygą BTA neatsako už žalą:
  - 3.2.1.** kurios atsiradimas yra numatomas, atsižvelgiant į vykdomų statybos darbų pobūdį ir jų vykdymo būdą;
  - 3.2.2.** kuri yra pasekmė paviršiaus pažeidimų, kurie nepažeidžia nei pastatų, statinių, grunto arba kito turto stabilumo, nei kelia grėsmę jų naudotojams.
- 3.3.** Draudžiama Draudėjo civilinė atsakomybė už žalą padarytą požeminėms instaliacijoms arba įrenginiams, t.y. dujų, elektros, apšvietimo, vandentiekio, kanalizacijos instaliacijoms, Draudėjui vykdant darbus arba teikiant paslaugas.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 4.1.** Pagal šią papildomą sąlygą, BTA neatsako už žalą:
  - 4.1.1.** kilusią dėl projektavimo klaidų arba statybos darbų priežiūros vykdymo;
  - 4.1.2.** atsiradusią dėl saugos reikalavimų nesilaikymo, naudojant, saugant, transportuojant, gaminant degias ar sprogstamas medžiagas;
  - 4.1.3.** kilusią dėl to, kad Draudėjas vykdė darbus pagal nustatyta tvarka nesuderintą ar nepatvirtintą statinio projektą arba tokio statinio projekto pakeitimus;
  - 4.1.4.** kilusią dėl to, kad Draudėjas vykdė darbus nesilaikydamas patvirtinto statinio projekto ar jo pakeitimų, gamintojų specifikacijų ar nurodymų;
  - 4.1.5.** Draudėjui atliekant žemės kasimo darbus, žemės darbų vykdymo vietoje nepažymėjus esamų požeminių inžinerinių statinių (kabelių, vamzdžių ir bet kokių kitų požeminių įrenginių) vietų, neturint atsakingų valstybės ir/ ar savivaldybės institucijų, žemės darbų vykdymo vietoje esančių požeminių inžinerinių statinių, susisiektų komunikacijų savininkų (naudotojų, valdytojų) raštiškų sutikimų, nevykdant jų nurodymų, jiems nepranešus ir/ ar nedalyvaujant, kai to reikalauja teisės aktai;
  - 4.1.6.** padaryta Draudėjo žinioje esančioms prekėms, medžiagoms, įrenginiams ir mechanizmams.
- 4.2.** Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.12. punktą.

15.11. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.11. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS, KYLANČIOS DĖL DRAUDĖJO SUBRANGOVŲ (KONTRAHENTŲ) PADARYTOS ŽALOS, DRAUDIKUI NEĮGYJANT SUBROGACIJOS TEISĖS

Draudimo objektas

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už subrangovų (kontrahentų) padarytą žalą, veikiant Draudėjo vardu ir (ar) jo naudai dėl draudimo liudijime įvardintos veiklos ar (ir) produkto, už kurią Draudėjas atsako pagal galiojančius teisės aktus.
- 1.2.** Pagal šią Papildomą draudimą sąlygą BTA atsisako subrogacijos teisės į subrangovus (kontrahentus) dėl išmokėtos draudimo išmokos susigrąžinimo, išskyrus, kai žala padaroma tyčia.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1.** Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą draudimo apsauga netaikoma Draudėjo ir subrangovų (kontrahentų) tarpusavio reikalavimams, jeigu nesutarta kitaip.
- 2.2.** Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.13. punktą.

15.12. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.12. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ ŽALĄ, KYLANČIOS DĖL DRAUDĖJO SUBRANGOVŲ (KONTRAHENTŲ) PADARYTOS ŽALOS, DRAUDIKUI ĮGYJANT SUBROGACIJOS TEISĘ

Draudimo objektas

- 1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių, BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už subrangovų (kontrahentų) padarytą žalą, veikiant Draudėjo vardu ir (ar) jo naudai, dėl draudimo liudijime įvardintos veiklos ar (ir) produkto už kurią Draudėjas atsako pagal galiojančius teisės aktus.
- 1.2. Pagal šią Papildomą draudimą sąlygą BTA įgyja subrogacijos teisę į subrangovus (kontrahentus), atsakingus už žalos padarymą, dėl išmokėtos draudimo išmokos susigrąžinimo.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą draudimo apsauga netaikoma Draudėjo ir subrangovų (kontrahentų) tarpusavio reikalavimams, jeigu nesutarta kitaip.
- 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.13. punktą.

15.13. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.13. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ IŠLAIDAS, PATIRTAS DĖL DRAUDĖJO PATEIKTO DEFEKTŲ TURINČIO PRODUKTO DEMONTAVIMO IR KOKYBIŠKO PRODUKTO MONTAVIMO

Draudimo objektas

- 1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už išlaidas, kurias tretieji asmenys patiria dėl Draudėjo pateikto defektų turinčio produkto demontavimo ir atitinkamai kokybiško produkto montavimo.
- 1.2. Draudimo apsauga apima defektų turinčio produkto buvimo vietos nustatymo, jo išmontavimo, defekto pašalinimo arba atskyrimo išlaidas ir atitinkamai kokybiško produkto montavimo, tvirtinimo arba sujungimo išlaidas, neviršijant trečiojo asmens patirtų išlaidų dydžio.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą BTA neatsako (neatlygina) už patirtus nuostolius:
  - 2.1.1. jeigu Draudėjas pats demontavo defektų turintį produktą arba atitinkamai sumontavo kokybišką produktą vietoj jo arba šiuos veiksmus Draudėjas pavedė atlikti kitiems asmenims jo vardu ir jo sąskaita;
  - 2.1.2. susijusius su kito kokybiško produkto įsigijimu;
  - 2.1.3. dėl bet kokio produkto pažeidimo transportavimo metu;
  - 2.1.4. jeigu defektų turintis produktas yra sudedamąja motorinių transporto priemonių, orlaivių, vandens motorinių transporto priemonių, laivų dalimi;
  - 2.1.5. atsiradusius dėl bet kokio pobūdžio vėlavimų;
  - 2.1.6. susijusių su negautomis pajamomis;
  - 2.1.7. kilusius dėl to, kad produktas buvo sumontuotas ar eksploatuojamas nesilaikant gamintojo instrukcijos nurodymų.
- 2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.14. punktą.

Kitos sąlygos

- 3.1. Jeigu išmontuoti defektų turintį produktą yra neįmanoma arba ekonomiškai netikslinga, draudimo apsauga apima kitokių (alternatyvių) veiksmų išlaidas, kurios negali viršyti defektų turinčio produkto keitimo išlaidų. Imantis kitokių (alternatyvių) veiksmų, vietoj produkto keitimo nauju, imamasi atitinkamų priemonių defektų turinčio produkto padariniams išvengti.
- 3.2. Reikalavimas dėl defektų turinčio produkto montavimo, demontavimo išlaidų turi būti pareikštas draudimo sutarties galiojimo laikotarpio metu, o defektų turinčio produkto pagaminimo momentas turi būti įvykęs draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu.

15.14. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.14. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS UŽ TREČIŲJŲ ASMENŲ NUOSTOLIUS, KURIUOS JIE PATIRIA DĖL PRODUKTŲ DEFECTŲ ATSIKADIMO NAUDOJANT, APDOROJANT, PERDIRBANT DRAUDĖJO PAGAMINTOMIS, PATEIKTOMIS, SUMONTUOTIMIS ARBA PRIŽIŪRĖTOMIS MAŠINOMIS AR ĮRENGINIAIS

Draudimo objektas

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę atlyginti trečiųjų asmenų patirtus nuostolius, kilusius dėl produktų defektų, kurie atsirado šiuos produktus gaminant, apdorojant arba perdirbant Draudėjo pateiktomis (pagamintomis, sumontuotomis ar prižiūretomis) mašinomis arba įrenginiais.
- 1.2.** Taikant šią sąlygą yra atlyginami tokie nuostoliai:
- 1.2.1.** atsiradę dėl Draudėjo mašinomis arba įrenginiais pagamintų arba apdorotų produktų sugadinimo arba praradimo;
  - 1.2.2.** trečiųjų asmenų patirtos išlaidos, susijusios su defektų turinčių produktų perdirbimu;
  - 1.2.3.** papildomos išlaidos, patirtos dėl mašinomis arba įrenginiais pagamintų arba apdorotų produktų defektų šalinimo, siekiant sugrąžinti produktams įstatyminius ir rinkos reikalavimus atitinkančią būklę, arba išlaidas, susijusias su kitokiu žalos produktui pašalinimo būdu;
  - 1.2.4.** susiję su negalėjimu parduoti defektų turinčių pagamintų apdorotų arba perdirbtų produktų Draudėjo pateiktomis mašinomis arba įrenginiais.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1.** Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už patirtus nuostolius:
- 2.1.1.** atsiradusius dėl bet kokio pobūdžio vėlavimų;
  - 2.1.2.** susijusių su negautomis pajamomis, išskyrus šios sąlygos 1.2.4. punktą.
- 2.2.** Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.15. punktą.

Kitos sąlygos

- 3.1.** Reikalavimas dėl produkto defektų, atsiradusių panaudojus Draudėjo pateiktas (pagamintas, sumontuotas ar prižiūretas) mašinas arba įrenginius, turi būti pareikštas draudimo sutarties galiojimo laikotarpio metu, o defektų turinčio produkto pagaminimo momentas turi būti įvykęs draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu.

15.15. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.15. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DRAUDĖJUI VYKDANT PROFESINĘ VEIKLĄ

Sąvokos

- 1.1.** Profesinė veikla – atitinkamomis žiniomis, gebėjimais ir intelektualiu darbu pagrįsta veikla, kuriai atlikti būtinas specialus profesinis pasirėngimas ir (ar) studijos, o galimybė užsiimti šia veikla yra reglamentuojama teisės aktais.
- 1.2.** Žala – trečiojo asmens turtiniai nuostoliai, taip pat negautos pajamos, kurias tretysis asmuo realiai būtų gavęs, jeigu nebūtų padaryta žala.
- 1.3.** Tretysis asmuo – asmuo, nesusijęs draudimo santykiais su Draudiku ir Draudėju pagal sudarytą Draudimo sutartį, įskaitant Draudėjo klientus.

Draudimo objektas

- 2.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padarytą turtinę žalą, kuri kilo Draudėjui nevykdant ar netinkamai vykdant profesinę veiklą, nurodytą draudimo liudijime.
- 2.2.** Kartu su Draudėju yra apdraudžiami šie asmenys: Draudėjo darbuotojai, atliekantys darbą darbo arba civilinės sutarties pagrindu, jeigu jie veikia Draudėjo nurodymu ir yra jo kontroliuojami.
- 2.3.** Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą draudžiama Draudėjo profesinė civilinė atsakomybė, kai nustatomos visos žemiau nurodytos sąlygos:

- 2.3.1.** kai neįvykdomos ar netinkamos vykdomos su Draudėjo vykdoma apdrausta profesine veikla susijusios pareigos ir dėl to kyla žala trečiajam asmeniui;
  - 2.3.2.** nuostoliai yra tiesioginė Draudėjo veiksmų (neveikimo) pasekmė ir yra nustatomas priežastinis ryšys tarp nuostolių ir Draudėjo veiksmų, lėmusių jo civilinę atsakomybę;
  - 2.3.3.** konstatuojama Draudėjo kaltė, t.y. Draudėjas nebuvo toks atidus ir rūpestingas, kiek atitinkamomis sąlygomis buvo būtina, atsižvelgiant į profesinės veiklos esmę;
  - 2.3.4.** Draudėjas yra atsakingas už žalą pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.
- 2.4.** Draudžiamuoju įvykiu laikomas trečiojo asmens reikalavimo atlyginti nuostolius pateikimas, nustačius visas BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 3 skyriuje 3.1 punkte nurodytas sąlygas.

Nedraudžiamieji įvykiai

3.1. Pagal šią sąlygą, BTA neatsako už žalą:

- 3.1.1.** nesusijusią su apdrausta profesine veikla, nurodyta draudimo liudijime;
- 3.1.2.** kai Draudėjas, jo darbuotojai ar atstovai arba (ir) trečiasis asmuo siekia neteisėtai gauti draudimo išmoką;
- 3.1.3.** kilusią dėl veiksmų, susijusių su kasos operacijomis, visokių rūšių mokėjimais, pasitikėjimo piktnaudžiavimu bei neteisėtu turto pasisavinimu, iššvaistymu, grobstymu;
- 3.1.4.** neturtinę (moralinę) žalą, žalą dėl kliento paslapties neišsaugojimo, taip pat už žalą, kilusią dėl įstatymuose arba sutartyse numatytų baudų, netesybų ar kitų sankcijų, jei nesutarta kitaip;
- 3.1.5.** kilusią dėl draudėjo veiklos, kuriai nebuvo gautas reikalingas valstybės ar kitų institucijų leidimas, taip pat už žalą, kurią padarė Draudėjas, jo darbuotojas ar jo įgaliotas asmuo, neturintis reikalingos kvalifikacijos, licencijos, jeigu pagal galiojančius teisės aktus tokie yra reikalingi;
- 3.1.6.** kai viena iš žalos atsiradimo sąlygų buvo veika (veiksmas, neveikimas), Draudėjo atlikta po registracijos, licencijos, leidimo užsiimti profesine veikla atšaukimo, sustabdymo ar panaikinimo dienos, arba darbo sutarties arba kitos sutarties su įgaliotu asmeniu, su Draudėju, įvardytu draudimo polise, pasibaigimo (nutraukimo) dienos, arba nušalinimo nuo darbo metu, kai Draudėjui teismo sprendimu laikinai uždrausta profesinė veikla ar teismo nuosprendžiu atimta teisė užsiimti profesine veikla, dirbti tam tikrą darbą;
- 3.1.7.** kilusią dėl bet kokių vėlavimų, sutartinių ar įstatymuose nustatytų terminų nesilaikymo;
- 3.1.8.** kilusią dėl draudėjui patikėto, jo žinioje esančio turto, dokumentų (nepaisant jų išraiškos būdo ar formos), daiktų (įskaitant magnetines juostas, diskus, USB jungtis ir kitas duomenų laikmenas), piniginių vertybių visiško ar dalinio praradimo, sunaikinimo, pametimo, netekimo, jeigu nesutarta kitaip;
- 3.1.9.** susijusią su asmens duomenų apsaugos įstatymo pažeidimu, intelektinės nuosavybės teisių ir licencijos teisių, taip pat konkurencijos įstatymo pažeidimu;
- 3.1.10.** susijusią su pirminių sąmatų arba kitų sąmatų nesilaikymu, taip pat draudėjo ir profesinės paslaugos gavėjo tarpusavio atsiskaitymais ar Draudėjo finansinių įsipareigojimo nevykdymu;
- 3.1.11.** susijusią su programinės įrangos klaidomis, netinkamu programinės įrangos instaliavimu, automatizavimu ar magnetinio lauko poveikiu, jei nesutarta kitaip;
- 3.1.12.** padarytą Draudėjui ar su Draudėju susijusiems asmenims;
- 3.1.13.** žalos asmeniui ar materialiam turtui (jį sugadinus, sunaikinus ar praradus) , jei nesutarta kitaip;
- 3.1.14.** kilusią dėl netinkamo sutarties vykdymo ar nevykdymo (sutartinė atsakomybė) tuo atveju, jeigu pagal sutartį atsakomybės apimtis yra didesnė nei ta, kurią nustato įstatymas nesant sutarties, tokiu atveju draudimo apsauga galioja ta apimtimi, kiek atsakomybė už žalą kiltų pagal įstatymą nesant sutarties, jei nesutarta kitaip;
- 3.1.15.** dėl Draudėjo veikos, kuri išeina už teikiamų profesinių paslaugų (veiklos) ribų pagal teisės aktus, etikos kodeksus ir taisykles;
- 3.1.16.** žalos, kilusios dėl Draudėjo nemokumo ar bankroto;
- 3.1.17.** dėl netinkamo, klaidingos kitų valstybių teisės aktų taikymo, aiškinimo ar jų nesilaikymo;

3.1.18. pagal pasikartojančias pretenzijas, kai žala kilo dėl tų pačių nepašalintų priežasčių;

3.1.19. kilusią dėl Draudėjo patarimų, rekomendacijų, konsultacijų, jei nesutarta kitaip.

3.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.16. punktą.

Kitos sąlygos

4.1. Jei draudimo sutartyje nėra nustatyta kitaip, draudimo sutartis pagal šią draudimo sąlyga galioja tik Lietuvos Respublikos teritorijoje.

4.2. Draudimo išmoka mokama tik nustačius draudžiamojo įvykio faktą.

15.16. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.16. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL SU VYKDOMA VEIKLA SUSIJUSIŲ IR DRAUDĖJUI PATIKĖTŲ DOKUMENTŲ PRARADIMO

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už padarytą turtinę žalą, kai Draudėjui civilinė atsakomybė kilo dėl Draudėjui patikėtų dokumentų visiško ar dalinio sugadinimo, sunaikinimo, praradimo iš Draudėjui priklausomų patalpų (pastovios patikėtų dokumentų saugojimo vietos), įvykus vienam iš žemiau nurodytų įvykių:

1.1.1. vandalizmo ir (ar) vagystės su įsibrovimu į Draudėjui priklausančias patalpas;

1.1.2. gaisro ar dėl gaisro atsiradusių dūmų (suodžių) poveikio;

1.1.3. žaibo trenkimo;

1.1.4. užtvindymo (užliejimo).

1.2. Sąvokos:

1.2.1. Vagystė su įsibrovimu – turto užgrobimas arba vagystė iš tinkamai saugomų patalpų, esant bent vienai iš nurodytų sąlygų:

1.2.1.1. neteisėtas patalpų apsaugos pašalinimas mechaniniu, technologiniu, cheminiu, biologiniu arba kitokiu būdu, taip pat panaudojus fizinę jėgą, arba patekimas į patalpas panaudojant šiam tikslui atitinkamus įrankius bei priemones, pritaikytus, padirbtus arba tikruosius patalpų raktus, įskaitant, bet neapsiribojant kodinius (elektroninius, magnetinius) raktus;

1.2.1.2. neteisėtą veiką padariusio asmens pasislėpimas atitinkamoje patalpoje, pastate arba statinyje iki jų užrakinimo (uždarymo). Ši aplinkybė turi būti įrodyta ikiteisminio tyrimo metu.

1.2.2. Vandalizmas – turto sugadinimas arba sunaikinimas dėl trečiųjų asmenų tyčinės veiklos po jų įsilaužimo ar bandymo įsilaužti į apdraustą turtą arba patalpas, kuriose yra apdraustas turtas;

1.2.3. Gaisras – staiga ir netikėtai kylanti ugnis, atsiradusi savaime ar dėl trečiųjų asmenų tyčinės veiklos ne šiam tikslui skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime;

1.2.4. Žaibo trenkimas – tiesioginio žaibo iškrovos perėjimas į Draudėjo turtą, dėl kurio šis turtas buvo sugadintas ar sunaikintas;

1.2.5. Užtvindymas (užliejimas) – vandens, vandens garų arba skysčių išsiliejimas iš vamzdžių, miesto arba vietinio vandentiekio, kanalizacijos, šildymo arba technologinių įrenginių, taip pat vandens arba kito skysčio išsiliejimas iš automatiškai įsijungiančios priešgaisrinės gelbėjimo sistemos, taip pat buities ar pramoninio įrengimo, iš kurio, dėl gedimo, gali išsilieti vanduo, taip pat vandens poveikiui, atsiradusiam dėl sniego arba ledo sankaupų tirpsmo, įvykus staigiam temperatūrų pokyčiui, taip pat vandentiekio čiaupų arba kitų vandens jungiklių bei vožtuvų palikimas atidarytais, jeigu tai buvo padaryta dėl Draudėjo, Apdraustojo arba trečiųjų asmenų neatsargumo. Užtvindymu (užliejimu) nelaikomi atvejai, kai priešgaisrinės gelbėjimo sistemos įsijungimas susijęs su gaisro ar jo padarinių šalinimu, taip pat buvo remontuojamos, rekonstruojamos, modernizuojamos pačios vandentiekio sistemos arba pastatas (statinys), kuriame šios sistemos įrengtos.

1.3. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą Draudėjui patikėti dokumentai suprantami, kaip jo kontroliuojami, saugomi, rašytiniai ar kitaip sukurti dokumentai: sutartys, žemėlapiai, testamentai, sertifikatai, įrašai, planai, laiškai, kompiuterinės sistemos įrašai ir kita.

1.4. Draudimo apsauga apima:

1.4.1. Faktines dokumentų atkūrimo išlaidas, kuriuos galima atstatyti, pakeisti;

1.4.2. Trečiojo asmens patirtus nuostolius dėl būtinų ekspertizės, tyrimo darbų taip pat teismo priteistų išlaidų.

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą:

2.1.1. kilusią dėl dokumentų dingimo, praradimo, nesant įsibrovimo požymių;

2.1.2. kilusią dėl to, kai patalpose ar pastate, buvo vykdomi remonto darbai ar darbai su ugnimi;

2.1.3. kilusią dėl dokumentų susidėvėjimo, parazitų, laipsniško temperatūros, klimato sąlygų ar atmosferinių reiškinių poveikio;

2.1.4. padarytą kompiuterinės sistemos įrašams, laikmenoms dėl magnetinio lauko poveikio ar išsismagnetinimo;

2.1.5. padarytą piniginiams vertybėms.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.17 punktą.

Kitos sąlygos

3.1. Kompiuterinės sistemos įrašus, kurie draudėjui yra patikėti, ne rečiau, kaip kartą per savaitę kopijuoti į atskiras duomenų laikmenas, kurios turi būti saugomos ne mažesnės negu II (antros) saugumo klasės ir sertifikuotame LST EN I I 43 – 1:2005 standarto reikalavimus seife.

3.2. Ekspertinės darbams atlikti turi būti raštiškas Draudiko sutikimas ir visi dokumentų atkūrimo darbai turi būti raštu suderinti su Draudiku.

3.3. Nevykdant šios Papildomos draudimo sąlygos 3.1. punkto reikalavimų, BTA turi teisę atitinkamai sumažinti ar atsisakyti mokėti draudimo išmoką, jeigu dėl reikalavimų nevykdymo, žala padidėjo arba tapo neįmanoma nustatyti įvykio aplinkybės ir padarinius.

3.4. Paaiškęjus, kad turto vagystės atveju dalyvavo, bendrininkavo, talkininkavo arba tarpininkavo Draudėjo darbuotojai ar su Draudėju susiję asmenys, BTA atlyginęs žalą, visais atvejais turi atgręžtinio reikalavimo teisę dėl išmokėtos draudimo išmokos į nustatytą kaltininką.

15.17. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.17. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL GRYNŲJŲ FINANSINIŲ NUOSTOLIŲ ATLYGINIMO

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę atlyginti trečiųjų asmenų patirtus grynus finansinius nuostolius.

1.2. Gryniesiems finansiniams nuostoliams – tai nuostoliai, kurie kyla ne kaip žalos trečiajam asmeniui dėl jo kūno sužalojimo ar gyvybės atėmimo arba materialaus turto sunaikinimo (sugadinimo) pasekmė.

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už patirtus nuostolius:

2.1.1. atsiradusius dėl pastovios emisijos (pvz.: triukšmas, virpesiai, kvapai ir pan.);

2.1.2. atsiradusius dėl veiksmų, susijusių su finansiniais, kredito, draudimo, išperkamosios nuomos, nekilnojamo turto sandoriais bei su kasos operacijomis ir visokių rūšių mokėjimais, piktnaudžiavimu bei iššvaistymu;

2.1.3. atsiradusius dėl rekomendacijų (konsultacijų) projektavimo, planavimo, statybos priežiūros ar montavimo veikloje, teikimu;

2.1.4. susijusius su asmens duomenų apsaugos įstatymo nuostatų pažeidimu, autorių teisių ir licencijos teisių, sąžiningos konkurencijos įstatymo, antimonopolinio įstatymo pažeidimu;

2.1.5. susijusius su terminų ar sąmatų nesilaikymu (iššvaistymu);

- 2.1.6.** atsiradusius dėl suteiktų patarimų, rekomendacijų ar nurodymų tarp susijusių asmenų;
- 2.1.7.** susijusius su kelionės organizavimu ir pravedimu;
- 2.1.8.** susijusius su kokių nors daiktų praradimu, taip pat ir galimybės naudotis daiktais netekimu;
- 2.1.9.** susijusius su programinės įrangos klaidomis, netinkamu programinės įrangos diegimu (instaliavimu), aptarnavimu ir tobulinimu;
- 2.1.10.** susijusius su reklamos veikla;
- 2.1.11.** susijusius su darbo santykiais;
- 2.1.12.** susijusius su juridinio asmens valdymo organų veiksmais.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.18. punktą.

15.18. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.18. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL SPROGDINIMO AR GRIOVIMO DARBŲ VYKDYMO

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padarytą turtinę žalą, kuri kilo Draudėjui vykdant sprogdinimo ar griovimo darbus.

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už patirtus nuostolius, kuomet žala padaroma turtui, kuris yra arčiau kaip 150 metrų nuo sprogdinamo ar griauamo objekto vietos, jei nesutarta kitaip.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.19. punktą.

15.19. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.19. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL TA PAČIA SUTARTIMI APDRAUSTŲ ASMENŲ (KONTRAHENTŲ) VIENO KITAM PAREIŠTŲ PRETENZIJŲ (KRYŽMINĖ ATSAKOMYBĖ)

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia viena sutartimi Apdraustų asmenų civilinę atsakomybę už kitiems Apdraustiesiems asmenims padarytą turtinę žalą, kuri kilo Apdraustiesiems nevykdant ar netinkamai vykdant apdraustą veiklą, nurodytą draudimo liudijime.

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą:

- 2.1.1.** kurią patiria darbdavio darbuotojai dėl darbdavio netinkamo veikimo ar neveikimo;
- 2.1.2.** kurią patiria darbdavys dėl darbuotojų netinkamo veikimo ar neveikimo;
- 2.1.3.** daiktams, įrankiams, įrangai (įrenginiams) ar mechanizmams, kuriuos Apdraustieji naudoja savo veikloje, ar kurie yra užsakovo teritorijoje (objekte), saugojimo, valdymo ar laikymo atveju;
- 2.1.4.** žalos, kilusios dėl Draudėjo nemokumo ar bankroto.

2.2. Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.20. punktą.

15.20. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.20. CIVILINĖS ATSAKOMYBĖS ĮTRAUKIMAS DĖL SUTARTINIŲ PRIEVOLIŲ NEVYKDYMO AR NETINKAMO VYKDYMO (SUTARTINĖ ATSAKOMYBĖ)

Draudimo objektas

1.1. Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padarytą turtinę žalą, kuri kilo dėl sutarties nevykdymo ar netinkamo vykdymo.

Nedraudžiamieji įvykiai

2.1. Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą:

- 2.1.1.** dėl baudų ar netesybų, taikomų pagal sutartį, jei nesutarta kitaip;
  - 2.1.2.** dėl laiko ar sąmatos viršijimo, jei nesutarta kitaip;
  - 2.1.3.** dėl tyčinių sutartinių prievolių pažeidimų;
  - 2.1.4.** atsiradusią siekiant neteisėtai gauti draudimo išmoką;
  - 2.1.5.** dėl pinigų, patiktų pagal sutartį pasisavinimo ar iššvaistymo;
  - 2.1.6.** reikalavimams, atsirandantiems iš laidavimo draudimo teisinių santykių.
- 2.2.** Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.21. punktą.

15.21. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.21. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ ĮTRAUKIMAS DĖL SAUSUMOS TRANSPORTO PRIEMONIŲ VALDYMO Draudimo objektas

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padarytą turtinę žalą, kuri atsirado Draudėjui eksploatuojant sausumos transporto priemones.
- 1.2.** Draudimo objektu nėra laikoma ir nedraudžiama civilinė atsakomybė, susijusi su rizikomis, draustinomis pagal Privalomąjį transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimą.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1.** Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą:
  - 2.1.1.** atsiradusią dėl netinkamos eksploatuoti sausumos transporto priemonės valdymo;
  - 2.1.2.** kurią padarė transporto priemonės vairuotojas apsvaigęs nuo alkoholio, narkotikų ar kitų toksinių medžiagų;
  - 2.1.3.** kai transporto priemonės vairuotojas pasišalino iš įvykio vietos ar nepranešė apie įvykį kompetentingoms institucijoms įstatyme nustatyta tvarka;
  - 2.1.4.** kai transporto priemonės vairuotojas (valdytojas) neturėjo teisės valdyti tos transporto priemonės;
  - 2.1.5.** kai transporto priemonė buvo eksploatuojama ne pagal paskirtį;
  - 2.1.6.** kai žala padaryta valdytai transporto priemonei ar jos valdytojui ir jo turtui.
- 2.2.** Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.2.22. punktą.

15.22. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.22. CIVILINĖ ATSAKOMYBĖ UŽ NETURTINĘ ŽALĄ

Draudimo objektas

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, BTA į draudimo apsaugą įtraukia Draudėjo civilinę atsakomybę už tretiesiems asmenims padarytą neturtinę žalą, kuri atsirado Draudėjui vykdant apdraustą veiklą (dėl apdraustos produkto arba veiklos civilinė atsakomybės), kuri atsirado dėl trečiojo asmens sveikatos sužalojimo, sutrikdymo ar gyvybės atėmimo draudžiamojo įvykio metu.
- 1.2.** Draudimo objektu nėra laikoma ir nedraudžiama neturtinė žalą susijusi su civilinė atsakomybe, draustina pagal Privalomąjį transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimą.

Nedraudžiamieji įvykiai

- 2.1.** Pagal šią Papildomą draudimo sąlygą, BTA neatsako už žalą:
  - 2.1.1.** dalykinei reputacijai, dėl garbės ar orumo pažeminimo ir kitų asmeninių neturinių teisių pažeidimo;
  - 2.1.2.** Nedraudžiamaisiais įvykiais taip pat laikomi BCA taisyklių Specialiųjų sąlygų 4 skyriuje nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, išskyrus 4.1.2. punktą.

15.23. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.23. RETROAKTYVI DATA

Papildomos sąlygos

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, pagal šią Papildomą draudimo sąlyga įtraukiama Draudiko atsakomybė už žalą, atsiradusią retroaktyviu laikotarpiu, t.y. šalių sutartu laikotarpiu iki draudimo sutarties galiojimo pradžios.
- 1.2.** Retroaktyvus laikotarpis nurodomas draudimo liudijime kaip konkreti data ir valanda, nuo kurios taikoma draudimo apsauga, laikantis kitų Draudimo sutartyje nustatytų sąlygų, ir baigiasi, kai prasideda draudimo sutarties laikotarpis pagal draudimo liudijime nustatytą datą.
- 1.3.** Jeigu nesutarta kitaip, laikoma, kad retroaktyviu laikotarpiu apdraustam objektui galioja visos draudimo sutartyje numatytos sąlygos. Tokiu atveju atlyginama ir žala, kuri atsirado dėl Draudėjo veiksmų (neveikimo), susijusių su apdrausta veikla ar produktu, kai šie veiksmai (neveikimas) buvo atlikti retroaktyviu laikotarpiu, o reikalavimas atlyginti žalą pareikštas draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu po draudimo sutarties sudarymo.
- 1.4.** Tuo atveju, kai paaiškėja aplinkybė, kad apie draudžiamąjį įvykį ir reikalavimą Draudėjui buvo žinoma iki draudimo sutarties sudarymo ar draudimo sutarties sudarymo metu, draudimo išmoka nemokama.
- 1.5.** Draudimo sutarties įsigaliojimas:
  - 1.5.1.** draudimo sutartis įsigalioja po Draudimo sutartyje nustatytos draudimo įmokos ar pirmosios jos dalies, jei įmokos sumokėjimas išdėstytas dalimis, sumokėjimo, tačiau ne anksčiau nei nuo draudimo liudijime nurodytos draudimo sutarties datos. Sumokėjus draudimo įmoką draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga pradeda taikyti ir retroaktyviu laikotarpiu, t.y. draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems nuo nurodyto draudimo apsaugos laikotarpio pradžios iki sutarties įsigaliojimo;
  - 1.5.2.** sumokėjus tik dalį draudimo įmokos arba tik dalį pirmos dalies įmokos, jei draudimo įmokos mokėjimas išdėstytas dalimis, draudimo sutartis neįsigalioja ir draudimo apsauga neteikiama, o sumokėta draudimo įmoka per protingą terminą grąžinama Draudėjui.

15.24. INDIVIDUALI DRAUDIMO SĄLYGA NR. 011.1.24. PRATĘSTAS PRETENZIJOS PAREIŠKIMO LAIKOTARPIS

Papildomos sąlygos

- 1.1.** Nustatoma, kad laikantis kitų, dėl šios Papildomos draudimo sąlygos nepakitusių BCA taisyklių Bendrosios dalies nuostatų, taip pat į draudimo liudijimą įtrauktų kitų Papildomų draudimo sąlygų, pagal šią Papildomą draudimo sąlygą šalys susitaria, kad reikalavimas, dėl Draudėjo draudimo apsaugos galiojimo metu padarytos žalos trečiajam asmeniui, gali būti pateiktas per išplėstinį reikalavimo pateikimo laikotarpį, kuris nustatomas konkrečia data ir valanda. Ši Papildoma sąlyga įtraukiama: arba į draudimo liudijimą draudimo sutarties sudarymo dieną, arba jau galiojančios draudimo sutarties metu, įforminant šios sąlygos išpirkimą priedu prie draudimo sutarties.
- 1.2.** Tuo atveju, kai ši Papildoma draudimo sąlyga išperkama draudimo sutarties galiojimo metu:
  - 1.2.1.** prašymą įtraukti šią sąlygą Draudėjas privalo pateikti iki tol, kol nėra pasibaigęs draudimo apsaugos galiojimo laikotarpis;
  - 1.2.2.** papildoma įmoka už šią sąlygą turi būti sumokėta ne vėliau kaip paskutinę draudimo apsaugos galiojimo dieną. Sutariama, kad laiku nesumokėjus papildomos draudimo įmokos, ši Papildoma sąlyga negalioja.
- 1.3.** Išplėstinis reikalavimo pateikimo laikotarpis pradeda galioti iš karto, nenutrūkstamai po to, kai pasibaigia standartiškai pagal šias BCA taisykles nustatytas reikalavimo pateikimo terminas.